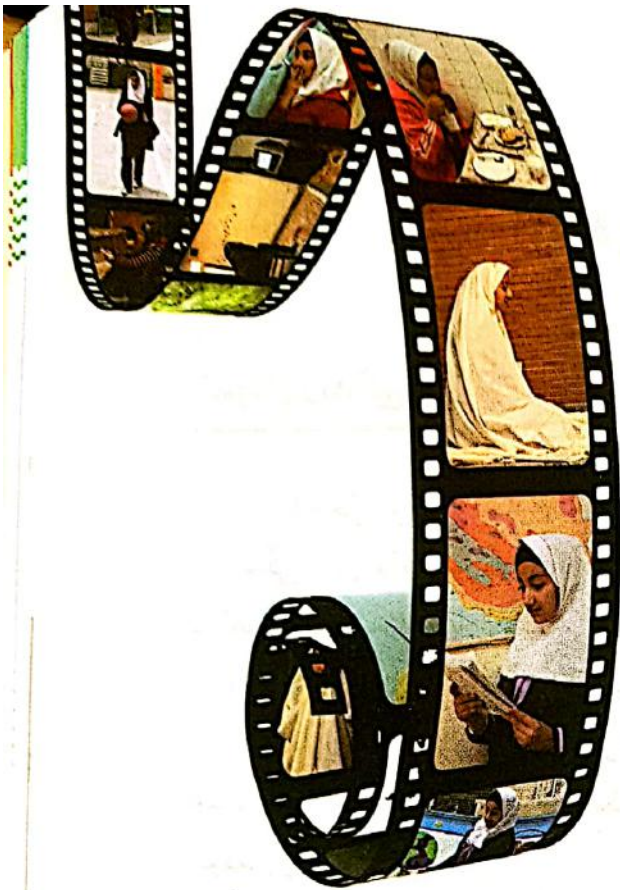

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

اوقات فراغت

آیا تاکنون به برنامه‌ی روزانه‌ی زندگی خودتان فکر کرده‌اید؟
شما چند ساعت در شبانه‌روز می‌خوابید؟ چند ساعت را در مدرسه
می‌گذرانید؟ چه مدت در روز تلویزیون تماشا و یا بازی می‌کنید؟
چه مدت از وقت خودتان را به عبادت و خواندن قرآن اختصاص می‌دهید؟
راستی وقتی از تکالیف درسی و وظایف روزانه فارغ می‌شوید، دوست
دارید چه کارهایی انجام بدهید؟
به نظر شما آیا بهتر نیست که برای فعالیت‌های روزانه و اوقات فراغت
خودمان برنامه‌ریزی داشته باشیم؟ شما برای روزهای تعطیل سال یا تعطیلات
تابستان خود چه برنامه‌ای در نظر گرفته‌اید؟....

موضوع این فصل کتاب، اوقات فراغت و برنامه‌ی
زندگی است. امید است شما با آموختن مطالب این فصل و
انجام دادن فعالیت‌های آن، پاسخ پرسش‌های خود را بیابید.

V

فصل هفتم

حوزه‌های موضوعی

نظام اجتماعی

فرهنگ و هویت

زمان، تداوم و تغییر

مکان و فضا

برای دانلود کام به کام های دروس دیگری Hamkelasir مراجعه کنید.

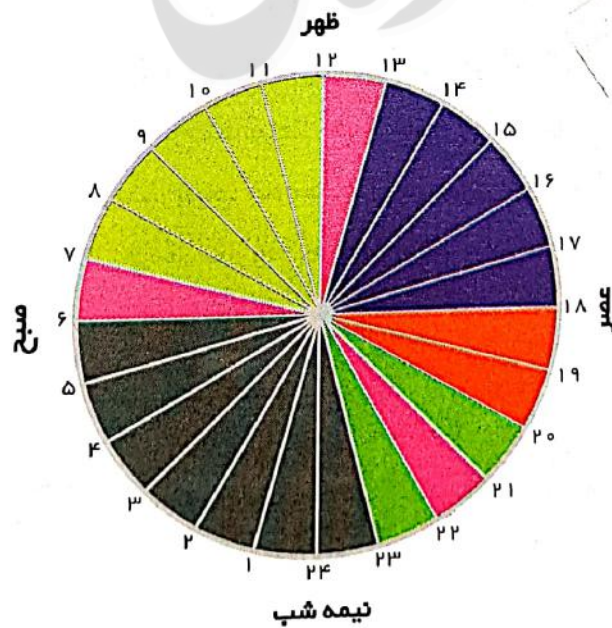
برنامه‌ی روزانه‌ی متعادل

نمودار زندگی روزانه

شاید تا به حال این ضرب‌المثل را شنیده باشید که «وقت طلاست». منظور از این عبارت چیست؟ زندگی انسان، مدت زمانی است که در اختیار دارد. این زمان به ثانیه‌ها و روزها و هفته‌ها و سال‌ها تقسیم شده است که در اصطلاح به آن «وقت» یا «اوقات» می‌گوییم.

ممکن است شما تا به حال دقت نکرده باشید که در یک شبانه‌روز چند ساعت را به چه کاری اختصاص می‌دهید. اگر درباره‌ی فعالیت‌های یک روز خودمان به دقت فکر کنیم، ممکن است به این نتیجه برسیم که کارهایی را بیش از حد یا کمتر از حد لازم انجام می‌دهیم. یک راه مناسب برای فهم بهتر این موضوع این است که نمودار زندگی روزانه‌ی خودمان را ترسیم کنیم.

به نمودار پایین توجه کنید. این نمودار، فعالیت‌های یک شبانه‌روز امیر را نشان می‌دهد. هر یک از فعالیت‌ها چه مدتی را به خود اختصاص داده است؟ امیر برای چه فعالیت‌هایی زمان بیشتر و برای کدام فعالیت‌ها زمان بسیار کمی صرف می‌کند؟ نظر شما درباره‌ی برنامه‌ی زندگی روزانه‌ی امیر چیست؟

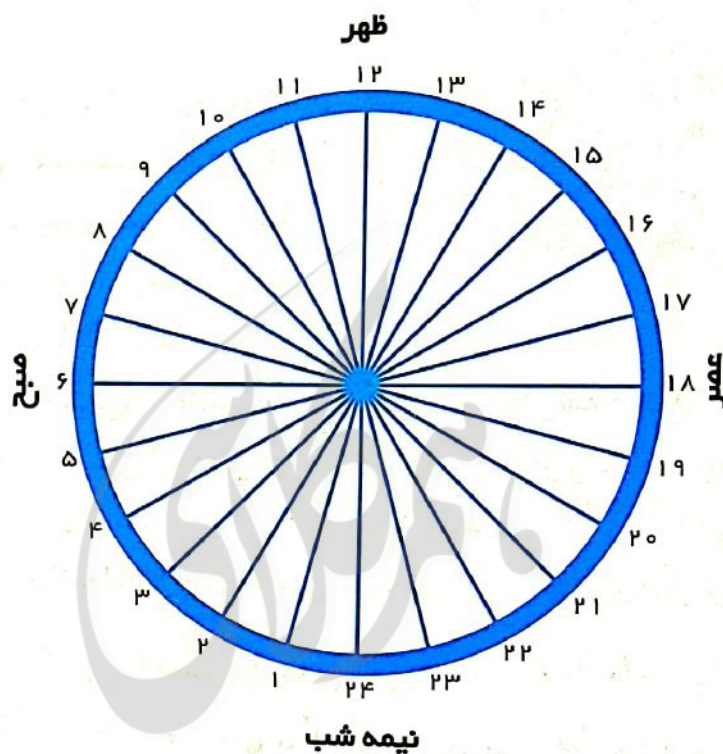
برای دانلود گام به گام های درس دیگری به Hamkales.ir مراجعه کنید

- ۲ ساعت انجام دادن تکالیف درسی
- ۵ ساعت مدرسه و رفت و آمد
- ۳ ساعت نماز و غذا خوردن

- ۷ ساعت خواب
- ۲ ساعت بازی های رایانه ای
- ۵ ساعت تماشای تلویزیون

چگونه نمودار زمانی زندگی روزانه را ترسیم کنیم؟

یک شبانه روز چند ساعت است؟ یک دایره رسم، و آن را به ۲۴ قسمت مساوی تقسیم کرده ایم. هر قسمت نشان دهنده ی یک ساعت است. فعالیت های یک شبانه روز خود را در نظر بگیرید؛ برای مثال، شب گذشته چه ساعتی خوابیدید و صبح چه ساعتی از خواب بیدار شدید؟ یعنی چند ساعت خواب؟ به همان میزان، تعداد ساعات را روی نمودار جدا کنید و رنگ بزنید.

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

فعالیت ۱

نمودار خودتان را با نمودار هم کلاسی هایتان مقایسه کنید؛ چه شباهت ها و تفاوت هایی دارد؟

ایم سترال منابع برنامه روزانه و شخص دانش آموز انجام هرگز در

فعالیت ۲

حال که نمودار فعالیت های روزانه ی خودتان را رسم کردید، بگویید آیا از برنامه ی زندگی خودتان راضی هستید یا خیر. اگر قرار باشد نمودار دیگری رسم کنید، کدام قسمت های آن را تغییر می دهید؟ با راهنمایی معلم این کار را انجام دهید و نمودار جدیدی روی کار برگه ی شماره ی ۱۷ رسم کنید.

برنامه‌ی متعادل

در برنامه‌ای متعادل، استراحت و خواب، درس خواندن، عبادت کردن و تفریح و سرگرمی به اندازه‌ی کافی وجود دارد و هر کاری در موقع مناسب انجام می‌شود؛ به عکس در برنامه‌ی نامتعادل به بعضی از بخش‌های زندگی، کمتر یا بیشتر از حد لازم توجه می‌شود.

همه‌ی ما نیاز داریم که از طریق نماز، دعا و خواندن قرآن با خداوند ارتباط برقرار کنیم و باید بخشی از زندگی روزانه‌ی خود را به این کار اختصاص بدهیم. در برنامه‌ای متعادل، استراحت و خواب کافی وجود دارد. دیر خوابیدن و کمبود خواب بر سلامت جسم و روان ما تأثیرات بدی به جای می‌گذارد.

کم خوابی می‌تواند موجب خستگی، بداخلاقی و کندی یادگیری بشود. در برنامه‌ای متعادل، ساعات درس خواندن و ساعات کار کردن نیز باید به اندازه‌ی کافی باشد؛ یعنی فرد نه آن قدر تنبلی کند که درس یا کار را فراموش یا به آنها کم توجهی کند و نه آن قدر در درس و کار غرق شود که هیچ وقتی برای تفریح یا ارتباط با خانواده و دوستان و خویشان نداشته باشد. تفریح و سرگرمی نیز برای انسان لازم است؛ چون باعث می‌شود دوباره برای فعالیت‌های دیگر انرژی و نشاط پیدا کنیم.

یا د خداوند را صبر دهی دل حاسر - انسان با خدا ارتباط با او می‌تواند آرامش قلبی و ذهنی

فعالیت ۳

در چنین معنی توکل کردن بر قدرت خداوند بهتر و بیشتر درک کننده کارها

در گروه، گفت‌وگو کنید و نتیجه را در کلاس بگویید.

الف - به نظر شما ارتباط با خداوند از طریق نماز، دعا و تلاوت قرآن چه تأثیری بر زندگی روزانه‌ی

مادر دارد؟

ب - به نظر شما چه کارهایی هدر دادن وقت است؟ برای چه کارهایی دوست دارید وقت بیشتری

بگذارید؟ در چند سطر بنویسید و در کلاس بخوانید.

کارهایی که نتیجه تأثیر همدی بر زندگی

در سیرت ما نگذار هدر دادن وقت است -

فعالیت ۴

برای ریل، ترمیم و لذت بردن اوقات ما خاتمه داده

حضرت علی بن ابیطالب (ع) فرموده‌اند: «از دست دادن فرصت موجب پشیمانی و اندوه است»

الف - منظور از این عبارت چیست؟ در کلاس گفت‌وگو کنید. ب - این سخن امام (ع) را با خط خوش

بنویسید و آن را با نقش‌های زیبا تزیین و به دیوار کلاس یا خانه‌تان نصب کنید.

الف) بر اوقات فرصت ها زنگه جز از زود قائل تویم در آن ها بر انجام

مقاله‌ها درست و مناسب استفاده کنیم چرا که در غیر این صورت برای شخص

بیمایش و غم به جا می‌آید و زمان از دست رفته دیگر نم‌گردد.

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

برنامه ریزی برای اوقات فراغت

انسان‌ها، اغلب اوقات خود را برای کار یا تحصیل یا وظایف و تکالیفی که بر عهده دارند، صرف می‌کنند. به اوقاتی که فرد از این کارها فارغ یا آسوده است، اوقات فراغت می‌گویند. فراغت زمانی است که پس از کار یا تکالیف درسی، فرصت پیدا می‌کنیم تا به فعالیت‌های دلخواه خودمان مانند کارهای هنری، ورزش و بازی و سرگرمی‌های مفید یا آموختن مهارت‌های مختلف پردازیم. برای دانش‌آموزان، روزهای تعطیل و همچنین تعطیلات تابستان، فرصت خوبی برای این فعالیت‌هاست.

نهایت دانش آموز است

فعالیت ۱

الف - روی یک کاغذ، کارها و فعالیت‌هایی را که تاکنون برای پر کردن روزهای تعطیل یا تعطیلات تابستان انجام داده‌اید، فهرست کنید.

ب - اکنون برگه‌ی خودتان را در گروه با پاسخ‌های دوستانتان مقایسه کنید؛ چه تفاوت‌ها و شباهت‌هایی دارد؟ بیان کنید.

راه‌های استفاده از اوقات فراغت

برای استفاده از اوقات فراغت چه راه‌هایی وجود دارد؟ چه برنامه‌هایی می‌توانیم داشته باشیم؟

مطالعه برای انجام فعالیت

برای استفاده از اوقات فراغت باید برنامه‌ریزی مناسب داشته باشیم تا بتوانیم بهترین و مفیدترین استفاده را از این اوقات ببریم. راه‌ها و شیوه‌های گوناگونی برای گذراندن اوقات فراغت وجود دارد. به نمونه‌ها توجه کنید:

اخلاق و معنویت

شرکت در هیئت‌ها و مراسم مذهبی، کلاس‌های انس با قرآن، حضور در مجالس و کلاس‌های آموزشی دینی، امور خیریه و کمک به هم‌نوعان

مشارکت‌های اجتماعی

دید و بازدید اقوام و دوستان، حضور در انجمن‌های مختلف و قبول مسئولیت‌های اجتماعی مانند بسیج، سازمان جوانان هلال احمر و ...

هنر و سرگرمی

انجام دادن فعالیت‌های هنری مانند طراحی، خطاطی، نقاشی، هنرهای دستی، سفالگری، نمایش، نویسندگی و موسیقی شرکت در کلاس‌های آموزشی هنری، بازدید از نمایشگاه‌های هنری، پرورش گل و گیاه، رفتن به تئاتر و سینما

سیر و سفر

زیارت مکان‌های مقدس، حرم اهل بیت (ع) و امام‌زاده‌ها، سفر به شهرها و روستاها، بازدید از موزه‌ها و بناهای تاریخی، رفتن به بوستان‌ها و گردشگاه‌ها، شرکت در اردوهای تفریحی و سیاحتی.

مطالعه و مهارت‌آموزی

مطالعه‌ی کتاب‌های سودمند، مجلات و روزنامه‌ها و شرکت در کلاس‌های مهارت‌آموزی (مانند خیاطی، آشپزی، زبان خارجی، رایانه، تایپ و ...)

بازی و ورزش

بازی‌های دوستانه و محلی، شرکت در کلاس‌های ورزشی و بدن‌سازی، حضور در ورزشگاه‌ها و تماشای مسابقات، بازی‌های فکری و بازی‌های رایانه‌ای

○ شما می‌توانید برای اوقات فراغت خود، فردی یا گروهی برنامه‌ریزی کنید؛ مثلاً بعضی از کارها مانند مطالعه یا حل کردن جدول، ساختن کاردستی، پرورش حیوانات یا جمع‌آوری مجموعه‌های سنگ، تمبر و نظایر آن را ممکن است به تنهایی انجام دهید؛ اما برای رفتن به سفرهای زیارتی یا دیدار اقوام یا رفتن به گردشگاه‌ها با خانواده و دوستانتان همراهی کنید.

○ برای پر کردن اوقات فراغت، علاوه بر علاقه‌مندی‌های خودمان، شرایط و امکانات را هم در نظر بگیریم. ممکن است در محل زندگی ما برخی از امکانات نباشد یا پول کافی برای دسترسی به آنها نداشته باشیم. در این صورت بهتر است از روش‌های دیگری استفاده کنیم که با امکانات و هزینه‌ی کمتری قابل اجرا است.

فعالیت ۲

با راهنمایی معلم، یک جدول هفتگی برای زمان حال یا ایام تابستان طراحی کنید و در جلوی هر یک از روزهای هفته، برنامه‌های خود را بنویسید و آن را به معلم نشان دهید.

فعالیت ۳

فکر کنید و چند شیوه‌ی خوب و جالب برای پر کردن اوقات فراغت پیشنهاد کنید که کمترین هزینه و امکانات را نیاز داشته باشد. *عطایه - حل کردن جدول - ساخت کاردستی - پرورش گل و گیاه یا*

حیوانات خانگی که نگهداری آن‌ها از لحاظ بهداشتی مشکل نباشد - جمع‌آوری حشرات -
بازی‌های قدیمی *جانب در کلتور (سفر) - سفر -*

با گذشت زمان به تدریج شیوه‌های گذران اوقات فراغت تغییر کرده است. در هر دوره‌ی تاریخی، گروه‌های مختلف مردم، شیوه‌های متفاوتی برای اوقات فراغت خود داشته‌اند. برای مثال در گذشته‌ی نه‌چندان دوز، مردم با شرکت در مراسم و جشن‌ها، شرکت در مسابقات زورآزمایی و تیراندازی، مجالس نقالی و بازی‌های گروهی خود را سرگرم و اوقات فراغت خود را پر می‌کرده‌اند. بعضی از این بازی‌ها و سرگرمی‌ها تا امروز بین مردم باقی مانده است.

چوگان بازی قدیم

شهربازی و وسایل متحرک برقی

فعالیت ۳: نداشتن فرصت برای انجام مسئولیت‌های روزانه
 از دست رفتن فرصت بودن در کنار خانواده و لذت بردن از گفت‌وگو با آن‌ها
 مادر مریم درباره‌ی یکی از بازی‌های دوره‌ی نوجوانی
 خودش توضیح می‌دهد. **هنرنت در برض از بازی‌ها - مشکلات جهانی از صنعت**
آیا شما تاکنون نام بازی‌هایی چون باشک (قایم

برای دانش‌آموزان کام به کام های دروس دیگری Hamkelasi.ir مراجعه کنید

ما روی زمین، مستطیلی رسم می‌کردیم و آن را شش قسمت می‌کردیم. در انتهای شش قسمت یک نیم دایره می‌کشیدیم که نشانه‌ی جهنم بود.
 بعد، از خانه‌ی یک شروع می‌کردیم و سنگ را در آن می‌انداختیم و با یک پا به صورت لی‌لی، سنگ را از همه‌ی خانه‌ها عبور می‌دادیم.
 بعد از پایان همه‌ی خانه‌ها باید چشم‌هایمان را می‌بستیم و بدون پا گذاشتن روی خط و جهنم از همه‌ی خانه‌ها عبور می‌کردیم.
 هر وقت سنگ روی خط قرار می‌گرفت یا از خانه خارج می‌شد، نوبت فرد دیگر بود که بازی را ادامه بدهد.

باشک (قایم) موشک)، نون بیار کباب بیر، عموزنجیر یاف، الک و دولک، بادبادک بازی و طناب بازی را شنیده‌اید یا در این بازی‌ها شرکت کرده‌اید؟ این بازی‌ها از گذشته تاکنون در بیشتر نواحی ایران رایج بوده است.
 در گذشته، بچه‌ها بیشتر بازی‌های گروهی انجام می‌دادند. این بازی‌ها اغلب جنبه‌ی حرکتی یا قدرتی داشتند. امروزه بازی‌های رایانه‌ای بین بچه‌ها رواج پیدا کرده است.

فعالیت ۴

گفت‌وگو کنید: به نظر شما استفاده‌ی زیاد از بازی‌های رایانه‌ای ممکن است چه ضررهایی داشته باشد؟

فعالیت ۵

با پدر بزرگ یا مادر بزرگ یا یک نفر از افراد سالخورده‌ی فامیل مصاحبه کنید و از او بخواهید درباره‌ی چگونگی گذراندن اوقات فراغت در گذشته برای شما صحبت کند. گفته‌های او را بنویسید و به کلاس بیاورید.

فعالیت ۶

نام چند بازی محلی را از بزرگ‌ترها پرس و جو کنید و چگونگی انجام دادن آن را در کلاس تعریف کنید و نمایش دهید. **تخت‌روزم و پیش‌ک‌نبرد قدیمی - مراسم زورا زبانی و کشتی و تیراندازی - مسابقات**
نقالی - بازی‌های گروهی
تاجک باشک - نون بیار کباب بیر - عموزنجیر یاف

۷۲ ال و دولک - باربادک بازی - طناب بازی

راشامل شود ، شامل همه‌ی رشته‌ها درستی ، فعالیتهای بدنی ، کارگاه‌های هنری باشد

مکان‌های عمومی گذران اوقات فراغت

همه‌ی فعالیت‌های مربوط به اوقات فراغت در منزل انجام نمی‌شود. ما برای بسیاری از فعالیت‌ها از مکان‌های عمومی استفاده می‌کنیم.

- کتابخانه‌های عمومی
- کتابخانه‌های مدارس
- سالن‌های تئاتر و سینما
- نمایشگاه‌ها
- بوستان‌ها (پارک‌ها)
- مجموعه‌های شهرسازی
- اردوگاه‌ها
- مجتمع‌های فرهنگی - هنری
- باشگاه‌ها و سالن‌های ورزشی
- موزه‌ها (گنجینه‌ها)
- فرهنگسراها
- نگارخانه‌ها
- مساجد (پایگاه‌های مقاومت بسیج، کتابخانه‌ی مساجد، کلاس‌های آموزشی، کانون‌های فرهنگی - هنری)

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

فرهنگسرا

برای دانلود گام به گام های دروس ديگر به Hamkelasi.ir مراجعه كنيد.

فعالیت ۷

به چند گروه تقسیم شوید و همفکری کنید. در محل زندگی شما چه امکانات عمومی برای گذران

اوقات فراغت وجود دارد؟ پرس و جو کنید و نام و نشانی آنها را بنویسید. کتابخانه عمومی در سراسر شهر

پارک و استخر آبی - سینما - شهر بازی ها - پارک ها و فضاهای ورزشی - سالن های ورزشی -

کانون های پرورش فکری کودکان و نوجوانان - باشگاه های ورزشی -

فعالیت ۸

فرض کنید قرار است مسئولان شهری یا روستایی در محل زندگی شما امکاناتی برای گذراندن

اوقات فراغت نوجوانان فراهم کنند و از شما خواسته‌اند اظهار نظر کنید. چه پیشنهادهایی می‌دهید؟

خدمت رساندن در همه روزها هفته و در سلامت مناسب و در اولی انجام پذیرد. برای همه بزرگسالان

رفتارهای مناسب در مکان‌های عمومی گذران اوقات فراغت

مکان‌های عمومی گذران اوقات فراغت به همه‌ی مردم متعلق است. وظیفه‌ی ما است که در حفاظت از این مکان‌ها و وسایل و امکانات داخل آنها بکوشیم.

هر یک از مکان‌های گذراندن اوقات فراغت، مقررات مخصوص به خود را دارد. در این مکان‌ها چه آداب و

مقرراتی را رعایت می‌کنیم؟ برای تهیه بلیط نوبت را رعایت کنیم - از دستبرد کردن بکوشیم با همواران آن ۷۳۳

خوددارت کنیم و فقط بلیط مورد علاقه‌مان را تسلیف کنیم - با نیکم و آرامش وارد سالن‌ها شویم -

در بوستان‌ها (پارک‌ها)

- روی چمن‌ها راه نرویم و فقط از پیاده‌روها استفاده کنیم.
- گل‌ها را نچینیم.
- زیاله‌ها را در سطل‌های مخصوص بریزیم.
- ... و

- برخی از مؤسسات و سازمان‌هایی که در امور اوقات فراغت فعالیت می‌کنند:
- کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
 - سازمان دانش‌آموزی
 - سازمان فرهنگی هنری شهرداری
 - وزارت ورزش و جوانان
 - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای
 - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 - و ...

در ورزشگاه‌ها

- برای تهیه بلیت، نوبت در صف را رعایت کنیم.
- از مسخره کردن یک تیم یا هواداران آن خودداری، و فقط تیم مورد علاقه‌مان را تشویق کنیم.
- از اموال عمومی حفاظت کنیم.
- با نظم و آرامش به سالن‌ها وارد یا از آنجا خارج شویم.
- با انتظامات یا کارکنان ورزشگاه همکاری کنیم.
- و ...

برای دانلود کام به کام های دروس ديگر به Hamkelasir مراجعه كنيد.

فعالیت ۹

به‌طور گروهی، کاربرگه‌ی شماره‌ی ۱۸ را درباره‌ی آداب و مقررات برخی مکان‌های عمومی‌گذران اوقات فراغت، کامل کنید.

فعالیت ۱۰

اگر به اینترنت دسترسی دارید با راهنمایی و نظارت معلم به پایگاه اینترنتی یکی از مؤسسات و سازمان‌های جدول بالا بروید و ببینید آیا می‌توانید برنامه‌های قابل استفاده برای خودتان پیدا کنید.

اکنون که این فصل را به پایان رساندید، فکر کنید و بگویید درباره‌ی برنامه‌ی متعادل یا اوقات فراغت چه سؤال‌های دیگری دارید.

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

پوشاك ما

آيا شما براي رفتن به مدرسه لباس مخصوصي به تن مي‌كنيد؟ رويش
يا لباس مدرسه‌ي شما چه رنگي است و چه مشخصاتي دارد؟ آيا گروه‌هاي
اجتماعي ديگري را مي‌شناسيد كه لباس مخصوصي داشته باشند؟
وقتي با پدر و مادر و يا ديگر اعضاي خانواده براي خريد لباس به فروشگاه
مي‌رويد، چگونه لباس مورد نظر خودتان را انتخاب مي‌كنيد؟ راستي پوشاك
مورد نياز ما چگونه توليد مي‌شود و به دست ما مي‌رسد؟

موضوع اين فصل كتاب، پوشاك است. اميد است شما
با آموختن مطالب اين فصل و انجام دادن فعاليت‌هاي آن،
پاسخ پرسش‌هاي خودتان را پيدا كنيد.

فصل هشتم

حوزه‌هاي موضوعي
منابع و فعاليت‌هاي
اقتصادي
فرهنگ و هويت
زمان، تداوم، تغيير
نظام اجتماعي
مكان و فضا

انواع لباس

گروه‌ها، فعالیت‌های اجتماعی و انواع لباس

به این عکس‌ها توجه کنید. هر یک از این لباس‌ها، کدام گروه اجتماعی یا شغلی یا کدام فعالیت‌ها یا مراسم را نشان می‌دهد:

گروه اجتماعی

برای دانلود کام به کام های دروس دیگری Hamkelas.ir مراجعه کنید.

گروه شغلی

آیا تاکنون دقت کرده‌اید که مادر موقعیت‌های مختلف، لباس‌های مختلفی به تن می‌کنیم؟ برای مثال لباس منزل ما با لباس مدرسه و با لباسی که در مهمانی می‌پوشیم، فرق دارد. وقتی می‌خواهیم ورزش کنیم از لباس‌های ورزشی یا لباس‌های راحت استفاده می‌کنیم. بعضی از لباس‌ها را نیز در مراسم مختلف اجتماعی می‌پوشیم؛ برای مثال در مراسم عزاداری برای حضرت اباعبدالله امام حسین (ع) لباس سیاه بر تن می‌کنیم. گروه‌های مختلف اجتماعی و شغلی نیز لباس‌های بخصوصی به تن می‌کنند. لباس‌های این گروه‌ها بسته به کار و نقش آنها در اجتماع، متفاوت است. ما می‌توانیم از روی لباس این گروه‌ها بی‌یبریم که شغل و حرفه‌ی این افراد چیست یا چه خدمتی به اجتماع می‌کنند.

فعالیت ۱

همفکری کنید و به جز مواردی که در تصویرها می بینید، سه گروه اجتماعی یا شغلی دیگر نام ببرید که لباس مخصوصی به تن می کنند و بگویید لباس های هر گروه چه ویژگی هایی دارد.

غیره ها انتظا من و ارتقا من - اسلیر ها و کارتون ها رستوران ها - مهمانان هواپیمایا

خلبان ها - ملوان ها -

آب و هوا و انواع لباس

لباس ها هم گرم تر و سرد تر بنا به استفاده و کاربرد آن ها طراحی شده همچنین رنگ و طرح آن ها نیز در نوع فعالیت آن ها تاثیر دارند

در فصل های مختلف سال نیز لباس های ما متفاوت است. در زمستان بیشتر چه نوع لباس هایی می پوشیم؟ پوشاک ما

در تابستان و زمستان چه تفاوت هایی با هم دارد؟ با توجه به گرم یا سرد بودن هوا لباس ها از لحاظ رنگ، جنس متفاوت هستند

چرا در زمستان بیشتر از رنگ های تیره و در تابستان از رنگ های روشن استفاده می کنیم؟ به علت جذب نور خورشید

پوشاک مردم در نواحی مختلف آب و هوایی از نظر شکل، جنس و رنگ با هم فرق می کند. در سال های گذشته خواندید

که در کشور عزیز و پهناورمان ایران، تنوع آب و هوایی وجود دارد؛ یعنی نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست. در بعضی

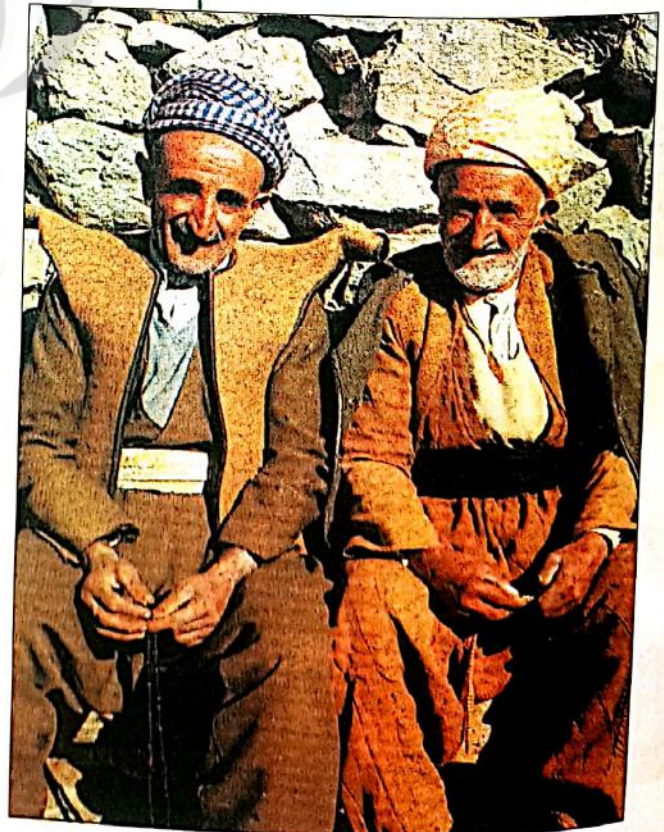
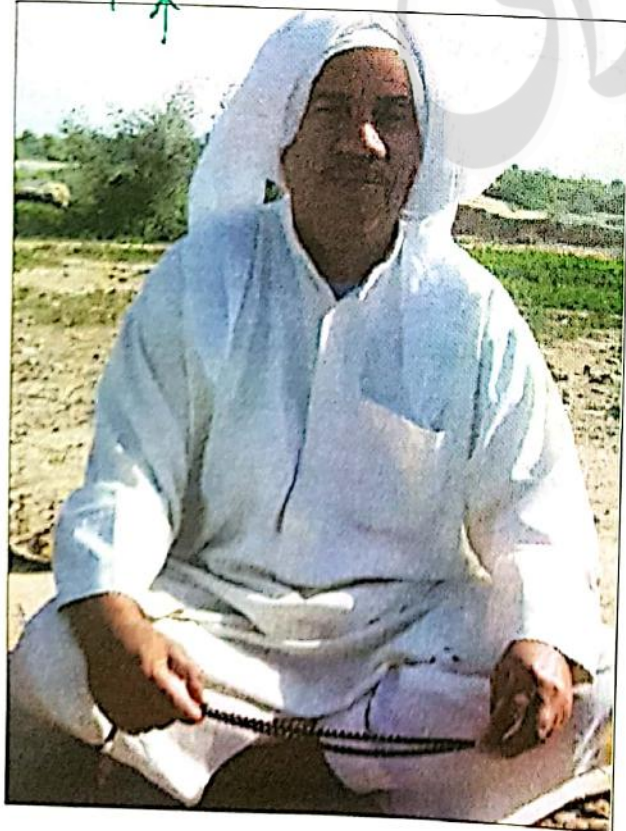
جاها آب و هوا گرم و خشک، در بعضی جاها سرد، در بعضی مکان ها گرم و مرطوب و در بعضی نواحی معتدل است.

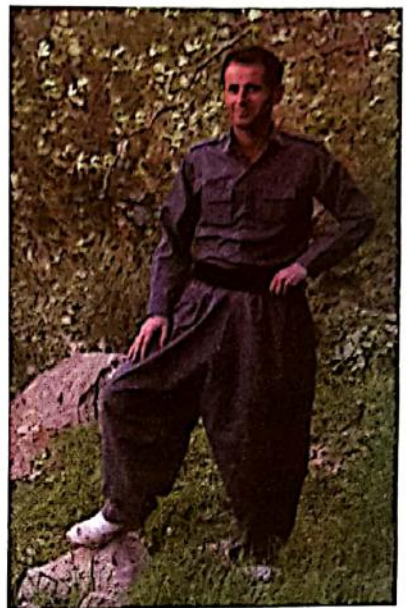
به این عکس ها توجه کنید. آیا می توانید با توجه به نوع پوشاک، حدس بزنید که آب و هوای ناحیه ای که این افراد در آن

زندگی می کنند، چگونه است؟

گرم و خشک است

گرم و خشک است

لباس مرد کرد

در کرانه‌ی دریای خزر، زنان قاسم‌آبادی، دامن‌های بلند می‌پوشند که تا روی کفش می‌افتد و با نوارهای رنگی تزیین شده است. پهنای دامن گاه بیش از ده متر است.

لباس‌های محلی

در کشور پهناور ما اقوام مختلفی مانند فارس، ترک، لر، گیلک، کرد، بلوچ و... زندگی می‌کنند. هر یک از این اقوام لباس‌های مخصوص به خود دارند.

لباس‌های محلی اقوام ایرانی بسیار زیبا است. البته این لباس‌ها در گذشته بیشتر مورد استفاده قرار می‌گرفته است به طوری که در قدیم هر کس از روی شکل لباس فرد دیگر می‌توانست حدس بزند که او اهل کدام منطقه‌ی ایران است. امروزه لباس‌های محلی اغلب در مراسم یا جشن‌های خاص پوشیده می‌شوند. این عکس‌ها، چند نمونه از لباس‌های محلی اقوام مختلف را نشان می‌دهد.

اگر روزی سری به یک «موزه‌ی مردم‌شناسی» بزنید در آنجا می‌توانید انواع لباس‌های محلی را مشاهده کنید.

مجسمه‌ای با لباس محلی در موزه‌ی مردم‌شناسی

لباس مرد بلوچ

لباس محلی مردم ترکمن

فعالیت ۲

شما در کدام استان زندگی می‌کنید؟ از بزرگ‌ترها درباره‌ی لباس محلی استان خودتان پرس و جو کنید و بگویید لباس مردان و زنان چه ویژگی‌هایی دارد؟ اگر لباس محلی استان خود یا عکس آن را دارید به کلاس بیاورید.

فعالیت ۳

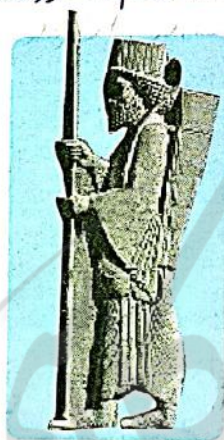
به نظر شما چرا لباس‌های محلی را در موزه‌ی مردم‌شناسی حفظ و نگهداری می‌کنند؟ *زیرا استان دهنده به فرهنگ، ملیت و قومیت و عین مردم کشور ما هستند، نه خصلت‌ها و تاریخ مملکت ما*

پوشاک ایرانیان در گذشته

در دوره‌های مختلف تاریخی، پوشاک مردم تغییراتی کرده است. البته در زمان‌های گذشته نیز گروه‌های مختلف اجتماعی مانند شاهزادگان، روحانیون، نظامیان و... لباس‌های مخصوص به خود می‌پوشیدند.

این عکس‌ها چند نمونه لباس را در دوران‌های مختلف تاریخی نشان می‌دهد. برخی از جلوه‌های لباس‌ها طی زمان همچنان ثابت مانده، و برخی از آنها تغییراتی کرده‌اند.

برای مثال اگر در تصاویر دوره‌های مختلف تاریخی دقت کنیم، می‌بینیم که مردان همواره سرپوش داشته‌اند و این سرپوش تاج، انواع کلاه، عمامه، دستار و مانند آن بوده است.

مجسمه‌ی مرد اشکانی با کلاه و شلوار گشاد تاروی پا

طرحی از پیراهن‌های زنان در دوره‌ی اشکانی

لباس مردان در دوره‌ی هخامنشی

لباس زنان در دوره‌ی قاجار

لباس مردان در دوره‌ی صفویه

تصویر مردی با کلاه نادری

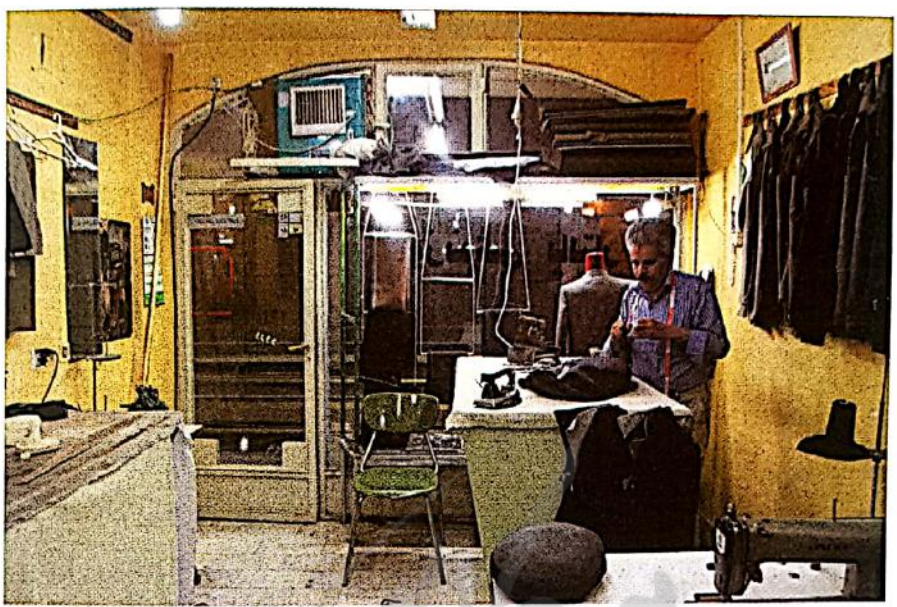
فعالیت ۴

کاربرگه‌ی شماره‌ی ۱۹ «بررسی لباس‌های تاریخی» را در منزل انجام دهید.

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

لباس از تولید تا مصرف

برای دانلود کام به کام های دروس دیگر به Hamkelsir.ir مراجعه کنید.

تولید لباس در گذشته و حال

در گذشته‌ی نه چندان دور، بیشتر مردم برای تهیه‌ی لباس به خیاط مراجعه می‌کردند و خیاط نیز اندازه‌ی آنها را می‌گرفت و با پارچه‌ای که مشتری‌ها به او می‌دادند و به سلیقه‌ی آنها، لباسی برایشان می‌دوخت. اگرچه امروزه نیز در هر شهری، خیاط‌هایی هستند که به سفارش افراد لباس می‌دوزند و مزدی دریافت می‌کنند، بیشتر مردم، پوشاک مورد نیاز خود را به صورت آماده از فروشگاه‌های مختلف می‌خرند.

با گذشت زمان و افزایش جمعیت، چون دیگریک یا چند خیاط نمی‌توانستند نیازهای تعداد زیادی از مردم را برآورده کنند، کم کم کارگاه‌های تولید لباس به وجود آمد. در این کارگاه‌ها انواع لباس به تعداد زیاد تولید می‌شود. به تولید یک کالا به یک شکل و به تعداد زیاد، «تولید انبوه» می‌گویند. امروزه کارگاه‌های تولید لباس، تولید انبوه دارند. به عکس‌های صفحه‌ی بعد توجه کنید.

محصولات کشاورزی - نقش - لوازم آسیرخانه و منزل (درس ۱۶)

سفال (سفالگری)

فعالیت ۱

فکر کنید و چند کالا یا محصول دیگر نام ببرید که در گذشته به تعداد کم و توسط یک نفر تولید می‌شد؛ اما امروزه به صورت انبوه در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها تولید می‌شود.

یک کارگاه تولیدی برای دوختن لباس به پارچه نیاز دارد. پارچه از نخ درست می شود. نخ ممکن است طبیعی یا مصنوعی باشد. پس از تولید نخ در کارخانه های نخ رسی، نخ ها به کارخانه های پارچه بافی (نساجی) فرستاده می شود. در ایران، تعداد زیادی کارخانه نساجی وجود دارد. بخش دیگری از پارچه های مورد نیاز از خارج از کشور وارد می شود.

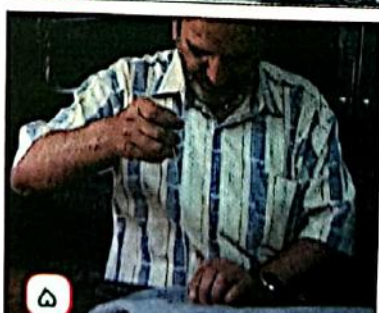
این همه لباس چگونه تولید می شود و چگونه به دست ما می رسد؟

صاحبان کارگاه های تولید لباس، پارچه را از «عمده فروشان» خریداری می کنند. در هر کارگاه تولیدی لباس، تعدادی افراد مشغول به کار هستند. تعداد کارکنان کارگاه های کوچک کمتر است اما کارگاه های بزرگ ممکن است ده ها نفر نیروی کار داشته باشند. در این کارگاه ها هر یک از افراد مهارت خاصی دارند و بخشی از کار تولید را انجام می دهند.

«برش کار» از روی الگوهای که دارد، پارچه ها را می برد. الگو در اندازه های مختلف تهیه می شود. اندازه ها معمولاً با شماره مشخص شده است. اندازه های کوچک، بزرگ و متوسط برای افراد با قد و اندازه های مختلف به کار می رود.

سپس هر یک از خیاط هایی که در کارگاه هستند، یک بخش از لباس را می دوزند؛ برای مثال یک نفر فقط آستین می دوزد و لباس ها را به دیگری می دهد. نفر بعدی یقه ها را متصل می کند. فرد دیگری دگمه و زیپ به لباس می دوزد.

برای دانلود گام به گام های دروس ديگر به Hamkelasi.ir مراجعه كنيد

در پايان، يك نفر درزهاي لباس و جاي دوختها را اتو مي كند.
بدين ترتيب در كارگاه همه با يكديگر همكاري مي كنند و هر بخش، قسمتي از كار توليد را انجام مي دهد تا كالا به صورت نهايي آماده شود. به مجموعه ي اين بخش ها «خط توليد» گفته مي شود.

بدین ترتیب در یک کارگاه تولیدی ممکن است روزانه ده ها دست لباس دوخته شود.
سپس صاحب کارگاه لباس های دوخته شده را به فروشگاه ها و مغازه ها می فروشد و صاحبان فروشگاه ها نیز دوباره به کارگاه تولیدی سفارش دوخت می دهند.

فعالیت ۲

مغازه دارها، لباس ها را با مبلغی بیشتر از آنچه از کارگاه تولیدی خریده اند به مردم می فروشند؛ چرا؟

این سود برای تامین هزینه های نظیر اجاره مغازه، حقوق کارکنان، برابری

فعالیت ۳

فعالیت کاربرگی شماره ی ۲۰ را انجام دهید.

مبعض آب و برق و گاز، و خرج اداره زنده
مزد مغازه دار است.

فعالیت ۴

به همراه معلم و همکلاسی ها از یک کارگاه تولید پوشاک بازدید کنید و گزارشی در این باره بنویسید.

خرید لباس

چگونه لباس مناسب را انتخاب کنیم و بخریم؟

لباسی که انتخاب می کنیم، باید با باورهای دینی ما تناسب داشته باشد.

همان طور که ما در موقعیت های مختلف مانند منزل، مدرسه، محل کار، ورزش و مراسم گوناگون، لباس های مختلف می پوشیم، موقع حضور افراد نامحرم نیز باید لباس مناسب به تن داشته باشیم. لباس باید پوشش مناسب را برای زن یا مرد مسلمان فراهم کند. رعایت حجاب و عفاف، موجب وقار و متانت شخص می شود.

فعالیت ۵

با راهنمایی معلم درباره ی موضوع حجاب و پوشش مناسب در کلاس گفت و گو کنید.

لباسی را که انتخاب می کنیم، باید کیفیت خوب و قیمت مناسب داشته باشد.

هنگام خرید باید لباسی را انتخاب کنیم که هم جنس آن خوب باشد و هم از نظر قیمت مناسب باشد؛ یعنی با بودجه ی ما تناسب داشته باشد. همان طور که در سال چهارم خواندید بودجه یعنی درآمد و هزینه. بنابراین باید بینیم مقدار پولی که می توانیم برای انجام یک کار یا خرید یک چیز بردازیم چقدر است. هنگام خرید لباس باید هم پرس و جو و قیمت ها را با هم مقایسه کنیم و هم بینیم خانواده چقدر می تواند برای لباس مورد نظر ما پول بپردازد.

اکنون به نظر بچه ها درباره ی خرید لباس توجه، و در کلاس گفت و گو کنید. نظر شما چیست؟

بعضی وقت‌ها هیچ ضرورتی ندارد که لباس نو بخریم. اگر لباس‌های قدیمی هنوز قابل استفاده است چه اشکالی دارد که آنها را بپوشیم؟ ما می‌توانیم حتی لباس‌های قدیمی را تعمیر کنیم. من امسال روپوش سال گذشته‌ام را پوشیدم و فقط دگمه‌هایش را عوض کردم.

برای خرید لباس دلخواه هم مانند چیزهای دیگر می‌توانیم پول توجیبی مان را پس‌انداز کنیم.

من فکر می‌کنم آراستگی و تمیز بودن لباس مهم است نه پیروی از مد.

ضمناً ما باید در پاکیزگی و نشتن لباس‌هایمان با خانواده همکاری کنیم. من هر شب جوراب‌هایم را می‌شویم.

من ترجیح می‌دهم لباس‌های ایرانی بپوشم؛ یعنی پوشاکی که تولیدکنندگان کشور ما آن را تهیه کرده‌اند.

فعالیت ۶

در کلاس گفت‌وگو کنید. بعضی بچه‌ها بدون در نظر گرفتن میزان درآمد خانواده، تقاضای لباس‌های

جدید یا گران قیمت می‌کنند. آیا به نظر شما این کار درست است؟ چگونه باید تصمیم‌گیری کرد؟

خیر، زیرا با سستی بار در نظر گرفتن راه‌های موجود و میزان درآمد بیرونی و همچنین تقسیم بندی هزینه‌های مختلف خانواده مثل غذا - مخارج تعمیرات و اسباب و ...

فعالیت ۷

اگر هر یک از کارهای زیر را تاکنون انجام داده‌اید در کلاس تعریف کنید. هزینه‌ای را برای پوشاک قرارداد

★ پس‌انداز برای خرید لباس

★ همکاری در شست‌وشوی لباس‌هایتان

★ استفاده از لباس‌های قدیمی و نخريدن لباس جديد

فعالیت ۸

فرض کنید مبلغ ۳۰ هزار تومان پس‌انداز کرده‌اید تا با آن پوشاک بخرید؛ با این پول چه می‌خرید

و در موقع خرید به چه نکاتی توجه می‌کنید؟ *لباس‌هایی که ضرورت و اولویت خرید با آن*

پاسخ را هفته‌ی آینده به کلاس بیاورید. *هاست*

سعی می‌کنم از جنس‌های با کیفیت و دوام دار استفاده کنم

استفاده کنم از جنس‌های با کیفیت و دوام دار

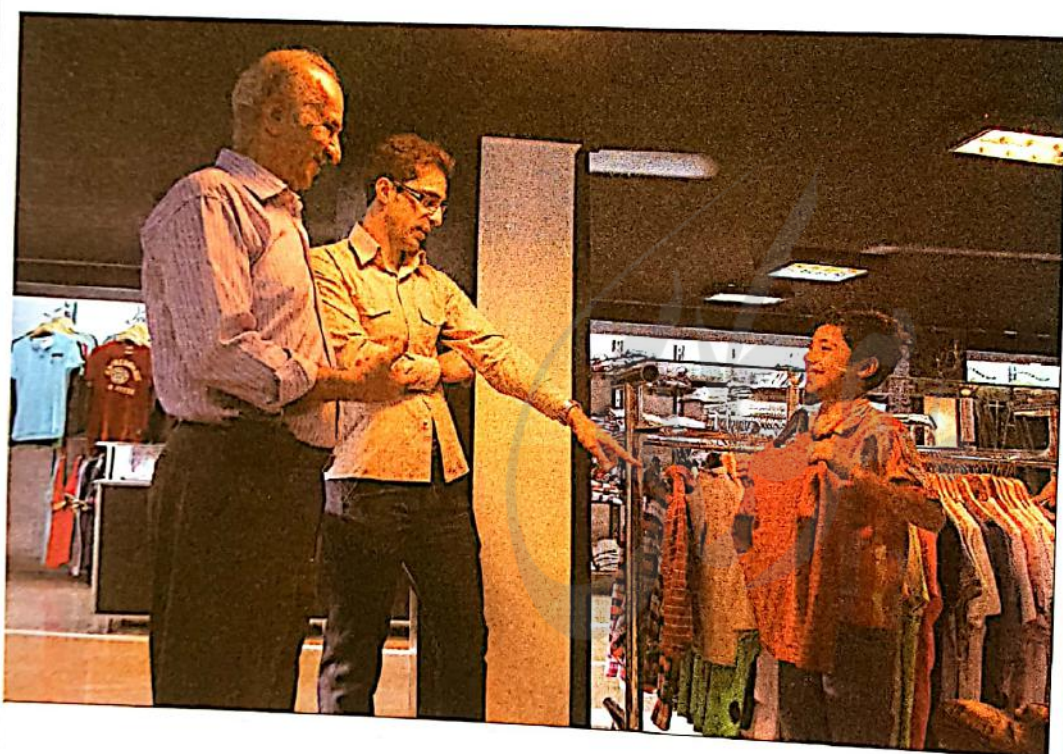
اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک کاغذ بنویسید

چه سؤال‌های دیگری درباره‌ی پوشاک دارید؟

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

پوشاک ما

آيا شما براي رفتن به مدرسه لباس مخصوصي به تن مي‌كنيد؟ رويش يا لباس مدرسه‌ي شما چه رنگي است و چه مشخصاتي دارد؟ آيا گروه‌هاي اجتماعي ديگري را مي‌شناسيد كه لباس مخصوصي داشته باشند؟ وقتي با پدر و مادر و يا ديگر اعضاي خانواده براي خريد لباس به فروشگاه مي‌رويد، چگونه لباس مورد نظر خودتان را انتخاب مي‌كنيد؟ راستي پوشاک مورد نياز ما چگونه توليد مي‌شود و به دست ما مي‌رسد؟

موضوع اين فصل كتاب، پوشاک است. اميد است شما با آموختن مطالب اين فصل و انجام دادن فعاليت‌هاي آن، پاسخ پرسش‌هاي خودتان را پيدا كنيد.

فصل هشتم

حوزه‌هاي موضوعي
منابع و فعاليت‌هاي
اقتصادي
فرهنگ و هويت
زمان، تداوم، تغيير
نظام اجتماعي
مکان و فضا

انواع لباس

گروه‌ها، فعالیت‌های اجتماعی و انواع لباس

به این عکس‌ها توجه کنید. هر یک از این لباس‌ها، کدام گروه اجتماعی یا شغلی یا کدام فعالیت‌ها یا مراسم را نشان می‌دهند:

گروه اجتماعی

برای دانلود کام به کام های دروس دیگری Hamkelas.ir مراجعه کنید.

گروه شغلی

آیا تاکنون دقت کرده‌اید که مادر موقعیت‌های مختلف، لباس‌های مختلفی به تن می‌کنیم؟ برای مثال لباس منزل ما با لباس مدرسه و با لباسی که در مهمانی می‌پوشیم، فرق دارد. وقتی می‌خواهیم ورزش کنیم از لباس‌های ورزشی یا لباس‌های راحت استفاده می‌کنیم. بعضی از لباس‌ها را نیز در مراسم مختلف اجتماعی می‌پوشیم؛ برای مثال در مراسم عزاداری برای حضرت اباعبدالله امام حسین (ع) لباس سیاه بر تن می‌کنیم. گروه‌های مختلف اجتماعی و شغلی نیز لباس‌های بخصوصی به تن می‌کنند. لباس‌های این گروه‌ها بسته به کار و نقش آنها در اجتماع، متفاوت است. ما می‌توانیم از روی لباس این گروه‌ها بی‌یبریم که شغل و حرفه‌ی این افراد چیست یا چه خدمتی به اجتماع می‌کنند.

فعالیت ۱

همفکری کنید و به جز مواردی که در تصویرها می بینید، سه گروه اجتماعی یا شغلی دیگر نام ببرید که لباس مخصوصی به تن می کنند و بگویید لباس های هر گروه چه ویژگی هایی دارد.

غیره ها انتظا من و ارتقا من - اسلیر ها و کارپسون ها رستوران ها - مهمانان هواپیمایا

خلبان ها - ملوان ها -

آب و هوا و انواع لباس

لباس ها هم گرم تر و نیا به استفاده و کاربرد آن ها طراحی شده همچنین رنگ و طرح آن ها نیز در نوع فعالیت آن ها تاثیر دارند

در فصل های مختلف سال نیز لباس های ما متفاوت است. در زمستان بیشتر چه نوع لباس هایی می پوشیم؟ پوشاک ما

در تابستان و زمستان چه تفاوت هایی با هم دارد؟ با توجه به گرم یا سرد بودن هوا لباس ها از لحاظ رنگ، جنس متفاوت هستند

چرا در زمستان بیشتر از رنگ های تیره و در تابستان از رنگ های روشن استفاده می کنیم؟ به علت جذب نور خورشید

پوشاک مردم در نواحی مختلف آب و هوایی از نظر شکل، جنس و رنگ با هم فرق می کند. در سال های گذشته خواندید

که در کشور عزیز و پهناورمان ایران، تنوع آب و هوایی وجود دارد؛ یعنی نوع آب و هوا در همه جا یکسان نیست. در بعضی

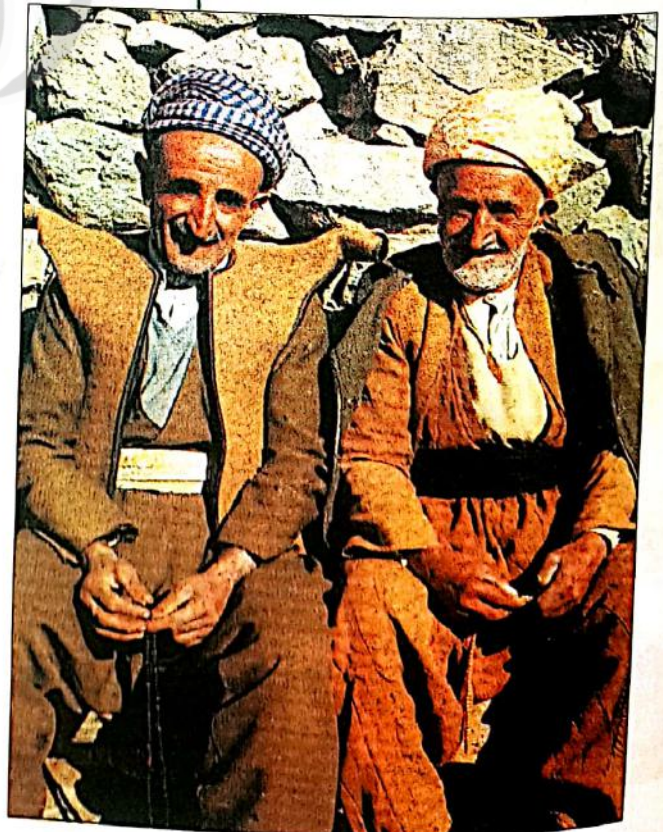
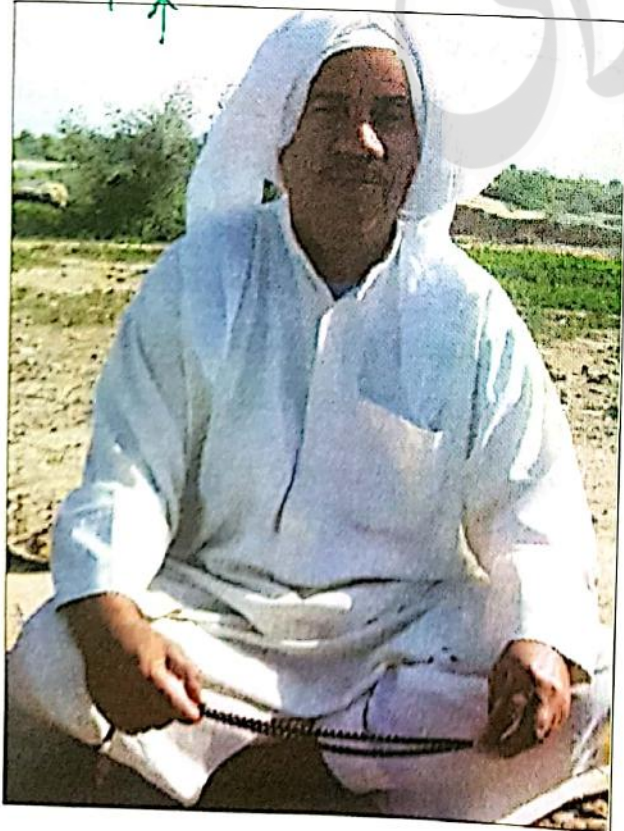
جاها آب و هوا گرم و خشک، در بعضی جاها سرد، در بعضی مکان ها گرم و مرطوب و در بعضی نواحی معتدل است.

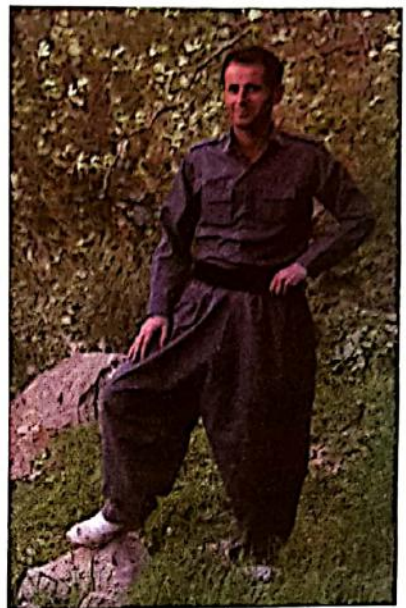
به این عکس ها توجه کنید. آیا می توانید با توجه به نوع پوشاک، حدس بزنید که آب و هوای ناحیه ای که این افراد در آن

زندگی می کنند، چگونه است؟

گرم و خشک است

گرم و خشک است

لباس مرد کرد

در کرانه‌ی دریای خزر، زنان قاسم‌آبادی، دامن‌های بلند می‌پوشند که تا روی کفش می‌افتد و با نوارهای رنگی تزیین شده است. پهنای دامن گاه بیش از ده متر است.

لباس‌های محلی

در کشور پهناور ما اقوام مختلفی مانند فارس، ترک، لر، گیلک، کرد، بلوچ و... زندگی می‌کنند. هر یک از این اقوام لباس‌های مخصوص به خود دارند.

لباس‌های محلی اقوام ایرانی بسیار زیبا است. البته این لباس‌ها در گذشته بیشتر مورد استفاده قرار می‌گرفته است به طوری که در قدیم هر کس از روی شکل لباس فرد دیگر می‌توانست حدس بزند که او اهل کدام منطقه‌ی ایران است. امروزه لباس‌های محلی اغلب در مراسم یا جشن‌های خاص پوشیده می‌شوند. این عکس‌ها، چند نمونه از لباس‌های محلی اقوام مختلف را نشان می‌دهد.

اگر روزی سری به یک «موزه‌ی مردم‌شناسی» بزنید در آنجا می‌توانید انواع لباس‌های محلی را مشاهده کنید.

مجسمه‌ای با لباس محلی در موزه‌ی مردم‌شناسی

لباس مرد بلوچ

لباس محلی مردم ترکمن

فعالیت ۲

شما در کدام استان زندگی می‌کنید؟ از بزرگ‌ترها درباره‌ی لباس محلی استان خودتان پرس و جو کنید و بگویید لباس مردان و زنان چه ویژگی‌هایی دارد؟ اگر لباس محلی استان خود یا عکس آن را دارید به کلاس بیاورید.

فعالیت ۳

به نظر شما چرا لباس‌های محلی را در موزه‌ی مردم‌شناسی حفظ و نگهداری می‌کنند؟ *زیرا استان دهنده به فرهنگ، ملیت و قومیت و سن مردم کشور ما هستند، نه خصلت‌ها و تاریخ مملکت ما*

پوشاک ایرانیان در گذشته

در دوره‌های مختلف تاریخی، پوشاک مردم تغییراتی کرده است. البته در زمان‌های گذشته نیز گروه‌های مختلف اجتماعی مانند شاهزادگان، روحانیون، نظامیان و... لباس‌های مخصوص به خود می‌پوشیدند.

این عکس‌ها چند نمونه لباس را در دوران‌های مختلف تاریخی نشان می‌دهد. برخی از جلوه‌های لباس‌ها طی زمان همچنان ثابت مانده، و برخی از آنها تغییراتی کرده‌اند.

برای مثال اگر در تصاویر دوره‌های مختلف تاریخی دقت کنیم، می‌بینیم که مردان همواره سرپوش داشته‌اند و این سرپوش تاج، انواع کلاه، عمامه، دستار و مانند آن بوده است.

مجسمه‌ی مرد اشکانی با کلاه و شلوار گشاد تاروی پا

طرحی از پیراهن‌های زنان در دوره‌ی اشکانی

لباس مردان در دوره‌ی هخامنشی

لباس زنان در دوره‌ی قاجار

لباس مردان در دوره‌ی صفویه

تصویر مردی با کلاه نادری

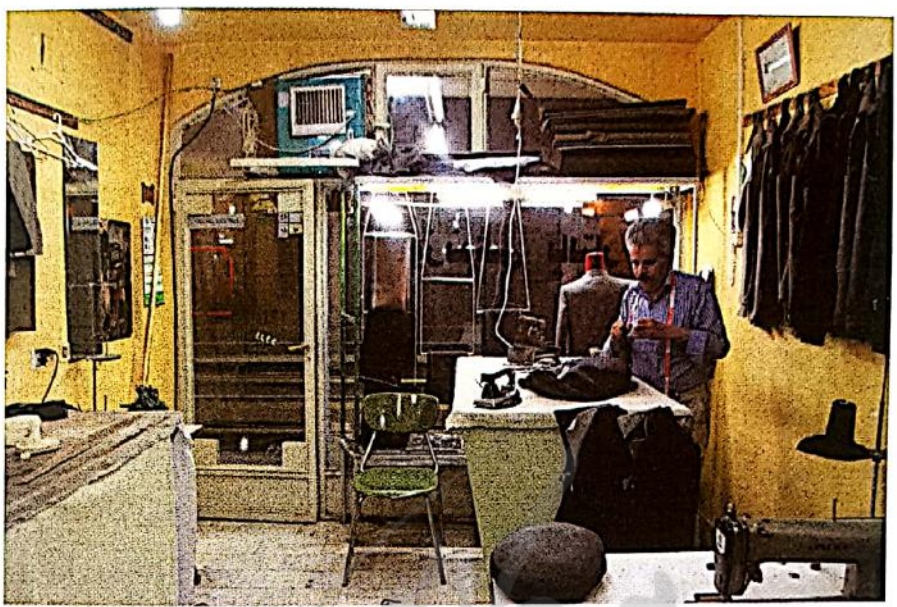
فعالیت ۴

کاربرگه‌ی شماره‌ی ۱۹ «بررسی لباس‌های تاریخی» را در منزل انجام دهید.

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

لباس از تولید تا مصرف

برای دانلود کام به کام های دروس ديگر به Hamkelsir.ir مراجعه کنيد.

توليد لباس در گذشته و حال

در گذشته‌ی نه چندان دور، بیشتر مردم برای تهیه‌ی لباس به خیاط مراجعه می‌کردند و خیاط نیز اندازه‌ی آنها را می‌گرفت و با پارچه‌ای که مشتری‌ها به او می‌دادند و به سلیقه‌ی آنها، لباسی برایشان می‌دوخت. اگرچه امروزه نیز در هر شهری، خیاط‌هایی هستند که به سفارش افراد لباس می‌دوزند و مزدی دریافت می‌کنند، بیشتر مردم، پوشاک مورد نیاز خود را به صورت آماده از فروشگاه‌های مختلف می‌خرند.

با گذشت زمان و افزایش جمعیت، چون دیگریک یا چند خیاط نمی‌توانستند نیازهای تعداد زیادی از مردم را برآورده کنند، کم کم کارگاه‌های تولید لباس به وجود آمد. در این کارگاه‌ها انواع لباس به تعداد زیاد تولید می‌شود. به تولید یک کالا به یک شکل و به تعداد زیاد، «تولید انبوه» می‌گویند. امروزه کارگاه‌های تولید لباس، تولید انبوه دارند. به عکس‌های صفحه‌ی بعد توجه کنید.

محصولات کشاورزی - نقش - لوازم آسیرخانه و منزل (درس ۱۶)

سفال (سفال)

فعالیت ۱

فکر کنید و چند کالا یا محصول دیگر نام ببرید که در گذشته به تعداد کم و توسط یک نفر تولید می‌شد؛ اما امروزه به صورت انبوه در کارگاه‌ها و کارخانه‌ها تولید می‌شود.

يك كارگاه توليدي براي دوختن لباس به پارچه نياز دارد. پارچه از نخ درست مي شود. نخ ممكن است طبيعي يا مصنوعي باشد. پس از توليد نخ در كارخانه هاي نخ رسي، نخ ها به كارخانه ي پارچه بافي (نساجي) فرستاده مي شود. در ايران، تعداد زيادي كارخانه ي نساجي وجود دارد. بخش ديگري از پارچه هاي مورد نياز از خارج از كشور وارد مي شود.

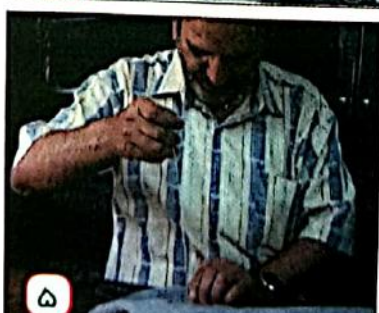
اين همه لباس چگونه توليد مي شود و چگونه به دست ما مي رسد؟

صاحبان كارگاه هاي توليد لباس، پارچه را از «عمده فروشان» خريداري مي كنند. در هر كارگاه توليدي لباس، تعدادي افراد مشغول به كار هستند. تعداد كاركنان كارگاه هاي كوچك كمتر است اما كارگاه هاي بزرگ ممكن است ده ها نفر نيروي كار داشته باشند. در اين كارگاه ها هر يك از افراد مهارت خاصي دارند و بخشي از كار توليد را انجام مي دهند.

«برش كار» از روي الگوهائي كه دارد، پارچه ها را مي برد. الگو در اندازه هاي مختلف تهيه مي شود. اندازه ها معمولاً با شماره مشخص شده است. اندازه هاي كوچك، بزرگ و متوسط براي افراد با قد و اندازه هاي مختلف به كار مي رود.

سپس هر يك از خياط هائي كه در كارگاه هستند، يك بخش از لباس را مي دوزند؛ براي مثال يك نفر فقط آستين مي دوزد و لباس ها را به ديگري مي دهد. نفر بعدي يقه ها را متصل مي كند. فرد ديگري دگمه و زيپ به لباس مي دوزد.

برای دانلود گام به گام های دروس ديگر به Hamkelasi.ir مراجعه كنيد

در پايان، يك نفر درزهاي لباس و جاي دوختها را اتو مي كند.
بدين ترتيب در كارگاه همه با يكديگر همكاري مي كنند و هر بخش، قسمتي از كار توليد را انجام مي دهد تا كالا به صورت نهايي آماده شود. به مجموعه ي اين بخش ها «خط توليد» گفته مي شود.

بدين ترتيب در يك كارگاه توليدي ممكن است روزانه ده ها دست لباس دوخته شود.
سپس صاحب كارگاه لباس هاي دوخته شده را به فروشگاه ها و مغازه ها مي فروشد و صاحبان فروشگاه ها نيز دوباره به كارگاه توليدي سفارش دوخت مي دهند.

فعاليت ۲

مغازه دارها، لباس ها را با مبلغی بیشتر از آنچه از كارگاه توليدي خريده اند به مردم مي فروشند؛ چرا؟
این سود برای خانمین هزینه های نظیر اجاره مغازه، حقوق کارکنان، برادری
قبوض آب و برق و گاز، و خرج اداره زنده نگه داشتن مغازه دار است.

فعاليت ۳

فعاليت کاربرگي شماره ي ۲۰ را انجام دهيد.

فعاليت ۴

به همراه معلم و همكلاسي ها از يك كارگاه توليدي پوشاك بازديد كنيد و گزارشي در اين باره بنويسيد.

خرید لباس

چگونه لباس مناسب را
انتخاب کنیم و بخریم؟

لباسی که انتخاب می کنیم، باید با
باورهای دینی ما تناسب داشته باشد.

همان طور که ما در موقعیت های مختلف مانند منزل، مدرسه، محل کار، ورزش و مراسم گوناگون، لباس های مختلف می پوشیم، موقع حضور افراد نامحرم نیز باید لباس مناسب به تن داشته باشیم. لباس باید پوشش مناسب را برای زن یا مرد مسلمان فراهم کند. رعایت حجاب و عفاف، موجب وقار و متانت شخص می شود.

فعالیت ۵

با راهنمایی معلم درباره ی موضوع حجاب و پوشش مناسب در کلاس گفت و گو کنید.

لباسی را که انتخاب می کنیم، باید
کیفیت خوب و قیمت مناسب داشته باشد.

هنگام خرید باید لباسی را انتخاب کنیم که هم جنس آن خوب باشد و هم از نظر قیمت مناسب باشد؛ یعنی با بودجه ی ما تناسب داشته باشد. همان طور که در سال چهارم خواندید بودجه یعنی درآمد و هزینه. بنابراین باید ببینیم مقدار پولی که می توانیم برای انجام یک کار یا خرید یک چیز بردازیم چقدر است. هنگام خرید لباس باید هم پرس و جو و قیمت ها را با هم مقایسه کنیم و هم ببینیم خانواده چقدر می تواند برای لباس مورد نظر ما پول بپردازد.

اکنون به نظر بچه ها درباره ی خرید لباس توجه، و در کلاس گفت و گو کنید. نظر شما چیست؟

بعضی وقت‌ها هیچ ضرورتی ندارد که لباس نو بخریم. اگر لباس‌های قدیمی هنوز قابل استفاده است چه اشکالی دارد که آنها را بپوشیم؟ ما می‌توانیم حتی لباس‌های قدیمی را تعمیر کنیم. من امسال روپوش سال گذشته‌ام را پوشیدم و فقط دگمه‌هایش را عوض کردم.

برای خرید لباس دلخواه هم مانند چیزهای دیگر می‌توانیم پول توجیبی مان را پس‌انداز کنیم.

من فکر می‌کنم آراستگی و تمیز بودن لباس مهم است نه پیروی از مد.

ضمناً ما باید در پاکیزگی و نشتن لباس‌هایمان با خانواده همکاری کنیم. من هر شب جوراب‌هایم را می‌شویم.

من ترجیح می‌دهم لباس‌های ایرانی بپوشم؛ یعنی پوشاکی که تولیدکنندگان کشور ما آن را تهیه کرده‌اند.

فعالیت ۶

در کلاس گفت‌وگو کنید. بعضی بچه‌ها بدون در نظر گرفتن میزان درآمد خانواده، تقاضای لباس‌های

جدید یا گران قیمت می‌کنند. آیا به نظر شما این کار درست است؟ چگونه باید تصمیم‌گیری کرد؟
 هزینه‌های مختلف خانواده مثل غذا - مخارج تعمیرات و اسباب‌ها - هزینه‌ای را برای پوشاک قرارداد

فعالیت ۷

اگر هر یک از کارهای زیر را تاکنون انجام داده‌اید در کلاس تعریف کنید.

- ★ پس‌انداز برای خرید لباس
- ★ همکاری در شست‌وشوی لباس‌هایتان
- ★ استفاده از لباس‌های قدیمی و نخريدن لباس جديد

فعالیت ۸

فرض کنید مبلغ ۳۰ هزار تومان پس‌انداز کرده‌اید تا با آن پوشاک بخرید؛ با این پول چه می‌خرید

و در موقع خرید به چه نکاتی توجه می‌کنید؟
 لباس‌هایی که ضرورت و اولویت خرید با آن هستند

پاسخ را هفته‌ی آینده به کلاس بیاورید.
 سفر به کوم از جرایم (off line) بخار و سایر مسائل

استفاده کنم از نظر حسن و کیفیت هم مناسب باشد.
 اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک کاغذ بنویسید چه سؤال‌های دیگری درباره‌ی پوشاک دارید؟

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

دریاهای ایران

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

۹

فصل نهم

حوزه‌های موضوعی
مکان و فضا
منابع و فعالیت‌های
اقتصادی
فرهنگ و هویت

بخشی از جمعیت کشور ما در سواحل دریا زندگی می‌کنند. آیا شما جزء این گروه هستید؟ شاید هم شما در کنار دریا ساکن نباشید؛ اما به کنار دریا سفر کرده باشید یا بخواهید در آینده سفر کنید. خداوند به کشور ما ثروت‌ها و نعمت‌های زیادی بخشیده است. یکی از این ثروت‌ها دسترسی به دریا است. ایران از شمال و جنوب به دریاهای دارد. راستی چرا دریای برای هر کشور، ثروت به حساب می‌آید؟ دریاهای ایران چه ویژگی‌هایی دارند و ما از این منبع ثروت چه استفاده‌هایی می‌کنیم؟

موضوع این فصل دریاهای ایران است. امید است شما با آموختن مطالب و انجام دادن فعالیت‌ها پاسخ پرسش‌های خود را پیدا کنید.

ویژگی های دریا های ایران

- در سال های گذشته آموختید که ایران از شمال و جنوب به دریاها دسترسی دارد.
- دریاها گودال های پر از آبی هستند که به اقیانوس ها راه دارند.
- اقیانوس ها پهنه های بسیار بزرگ آبی کره ی زمین هستند.
- با کمک معلم، یک کره ی جغرافیایی را به کلاس بیاورید و دریاها و اقیانوس ها را روی آن پیدا کنید و نشان دهید.

دریای خزر

دریای خزر در واقع یک دریاچه است؛ اما به آن دریا می‌گویند آیا می‌دانید چرا؟
دریای خزر در طول تاریخ، نام‌های گوناگونی مانند دریای گیلان، دریای مازندران، دریای قزوین و دریای گرگان و... داشته است. در نقشه‌های خارجی این دریا کاسپین نامیده می‌شود.

عمق دریای خزر در نواحی شمالی آن بسیار کم است به طوری که در بعضی نواحی به کمتر از ۱۰ متر می‌رسد اما در نواحی جنوبی نزدیک به ایران، عمق آن بیش از ۱۰۰۰ متر است. میزان شوری آب دریای خزر از دیگر دریاها و اقیانوس‌ها کمتر است. رودهایی که از ایران به این دریا می‌ریزند، جلگه‌ی حاصلخیزی را در طول ساحل دریا به وجود آورده‌اند.

به نقشه توجه کنید و پاسخ دهید :

– چند رود که به دریای خزر می‌ریزند، نام ببرید.

– دریای خزر، ایران را به کدام کشورها مربوط می‌کند؟

برای دانلود گام به گام های درس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

خلیج فارس

به پیشروی آب دریاها در خشکی خلیج می گویند. به نقشه دقت کنید؛ خلیج فارس، پیشروی آب دریای عمان و اقیانوس هند در خشکی های ایران و عربستان است. ساحل خلیج فارس از دهانه های اروندر رود تا بندر عباس امتداد یافته است. در کناره های خلیج فارس بریدگی های عمیقی وجود دارد که ساکنان اطراف به آنها خور می گویند. خورها برای ایجاد بندر و پهلو گرفتن کشتی ها بسیار مناسب هستند.

شوری آب خلیج فارس از دریای عمان بیشتر است؛ اما عمق خلیج فارس از دریای عمان بسیار کمتر است و به طور متوسط ۳۰ متر عمق دارد. در خلیج فارس جزیره های بزرگ و کوچکی سر از آب بیرون آورده اند که بسیاری از آنها متعلق به ایران هستند.

دریای عمان

ساحل دریای عمان از بندر عباس تا بندر گواتر امتداد دارد. دریای عمان به اقیانوس هند راه دارد. عمق این دریا به سمت اقیانوس بیشتر می شود و در اطراف چابهار به حدود ۳۰۰۰ متر می رسد. خلیج فارس از طریق یک آبراهه به دریای عمان وصل می شود.

- به آبراهه ای که دو دریا را به هم وصل می کند، تنگه می گویند.
- به نقشه توجه کنید و پاسخ دهید :
- تنگه ای که خلیج فارس را به دریای عمان مربوط می کند؟
- چند رود که به دریا های جنوب می ریزند؟
- جزیره های کشور ما در خلیج فارس و بزرگ ترین جزیره را نشان دهید و نام ببرید.

خلیج فارس و دریای عمان، کشور ما را به همسایگان جنوبی مربوط می کنند.
 - ایران از طریق خلیج فارس با کدام کشورها همسایه است؟
 - فعالیت ۲ را انجام دهید.

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

مطالعه برای انجام فعالیت

نقشه‌ی خلیج فارس در قرن هشتم هجری

نقشه‌ی خلیج فارس در دوره‌ی صفویه

نام خلیج فارس

خلیج فارس یکی از مهم‌ترین مناطق کروی زمین است. از گذشته‌های بسیار دور مردمان این منطقه به تجارت و دریانوردی مشغول بوده‌اند. قوم پارس این دریا را دریای پارس نامیدند. در کتیبه‌ای که از داریوش، پادشاه هخامنشی به دست آمده از این محل به نام دریای پارس یاد شده است. بعدها بسیاری از دانشمندان و جغرافی دانان مسلمان چون ابوریحان بیرونی نیز در کتاب‌هایشان نام خلیج فارس و دریای پارس را آورده‌اند. روی نقشه‌های اروپاییان هم که از عصر اکتشافات جغرافیایی به جا مانده است، نام خلیج فارس مشاهده می شود.

فعالیت ۱

روز ۱۰ اردیبهشت در تقویم، روز ملی خلیج فارس نامیده شده است. علت چیست؟ پرس و جو کنید.

(در جشن روز در زمان شاه عباس صفوی نیروهای دلاور ایرانی تر استند بر تخالصی حاکمان از طریق خلیج فارس به ایران حمله کرده بودند شکست داده و آن حاکمان بیرون برانند)

فعالیت ۲

کاربرگه‌ی شماره‌ی ۲۱، ۲۲ و ۲۳ را انجام دهید. برای کرامت آنان این روزها نامیده شد.

فعالیت ۳ (اختیاری)

به طور گروهی و با راهنمایی معلم و با استفاده از چوب یا کاغذ، مقوا، گچ و مانند آنها، یک مدل خلیج فارس و دریای عمان بسازید. جزیره‌ها و بندرها را روی آن نشان دهید.

خلرک - لادان - قشم - کیس - تنب بزرگ - تنب کوچک - ابهرود - ۸۹

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

دریا، نعمت خداوندی

و او (خداوند) کسی است که دریا را برای شما رام کرد تا از آن، گوشت تازه بخورید و زیوری برای پوشیدن (مانند مروارید) از آن استخراج کنید و کشتی‌ها را می‌بینی که سینه‌ی دریا را می‌شکافند تا شما از فضل خدا بهره‌گیرید؛ شاید شکر نعمت‌های او را به‌جا آورید.
(سوره‌ی نحل، آیه‌ی ۱۴)

فعالیت ۱

یک کره‌ی جغرافیایی یا نقشه‌ی جهان‌نما به کلاس بیاورید و به کمک معلم، مسیر کشتیرانی از خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز تا اقیانوس‌ها را دنبال کنید. کشورهای مهم نفت‌خیز اطراف خلیج فارس را به یکدیگر نشان دهید.

دریا و منابع انرژی

یکی از مهم‌ترین دلایل اهمیت خلیج فارس، وجود منابع سرشار نفت و گاز است. مقدار این منابع در خلیج فارس آن‌قدر زیاد است که به این منطقه «انبار نفت جهان» می‌گویند. نفت و گاز از کف خلیج فارس در ناحیه‌ی کم‌عمق نزدیک به ساحل استخراج می‌شود.
همه‌روزه نفتکش‌های عظیمی از خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز عبور می‌کنند و نفت کشورهای نفت‌خیز را به سایر کشورهای جهان انتقال می‌دهند.

فعالیت ۲

چرا خلیج فارس از دیرباز مورد توجه کشورهای قدرتمند بوده است و آنها همواره در پی نفوذ به این منطقه هستند؟ در کلاس گفت‌وگو کنید.

زیرا خلیج فارس دارای منابع سرشار نفت و گاز است. همچنین همواره در پی نفتکش‌هاست.

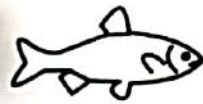

از طرفین خلیج فارس و تنگه‌ی هرمز نفت کشورهای نفت‌خیز را به سایر کشورهای جهان انتقال می‌دهند. دریای خزر نیز دارای منابع نفت و گاز است و کشورهای اطراف این دریا به کشف و استخراج نفت از آن مشغول‌اند.

سکوی استخراج نفت در آب‌های خلیج فارس هستند

سکوی نفتی در سواحل دریای خزر

کشتی‌های تجارکنیز در این دریا نفت را برای استفاده خود استفاده می‌کنند. در همه‌ی کشورها دریا نفت بسیار هستند.

دریا و منابع غذایی

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

در دریاهای ایران صدها نوع ماهی زندگی می کنند که هر یک ارزش غذایی و طعم خاصی دارند و بعضی هم زینتی هستند. شما تا به حال کدام نوع ماهی شمال یا جنوب را مصرف کرده اید؟ خانواده ی شما دوست دارند بیشتر از کدام نوع ماهی

بخرند؟ شما دوست دارید کدام نوع ماهی جدول مقابل را امتحان کنید؟

میگویکی از آبریزان مهم دریا های جنوب است. با نزدیک شدن به ماه مهر، ماهیگیران جنوب، خود را برای صید میگو آماده می کنند. دریای خزر بزرگ ترین منبع ماهیان خاویاری در جهان است. خاویار یا تخم ماهیان خاویاری دریای خزر به مرورید سیاه مشهور و از گران ترین غذاهای جهان است.

خاویار

ایران همه ساله، مقدار زیادی میگو و خاویار به کشورهای دیگر صادر می کند و از این راه درآمدی به دست می آورد.

صید ماهی در دریا قوانین و مقرراتی دارد؛ برای مثال صید ماهی در دریای خزر از اوایل بهار تا اوایل پاییز ممنوع است. آیا می دانید چرا؟

هر چند برای ماهیگیری در آب های اطراف سواحل از کشتی ها و لنج های کوچک استفاده می شود اما صیادان برای ماهیگیری در آب های عمیق به کشتی های مجهز نیاز دارند.

در این کشتی ها لوازم پیشرفته ی ماهیگیری و سردخانه وجود دارد. به نظر شما چرا کشتی ها و کامیون های حمل ماهی باید یخچال و سردخانه داشته باشند؟

بازار ماهی فروشان در شمال

خلیج فارس و دریای عمان

دریای خزر

سرخو

ماهی کولی

سنگسر

ماهی سفید

زبیده

سوف

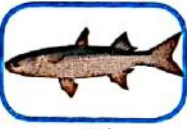
قباد

کیور

شوریده

کفال

حلاوا

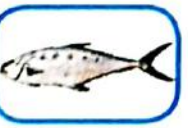
کیلکا

میگو

ماهیان خاویاری (تاس ماهی، اوزون برون، دراکول، فیل ماهی)

ماهی بلبیر

بخشی از ماهی‌های صید شده به کارخانه‌های کنسروسازی منتقل می‌شوند.

دانش‌آموزان از یک کارخانه‌ی تولید کنسرو در بندرعباس دیدن، و با کارشناسان و کارگران گفت‌وگو کردند. یکی از کارشناسان توضیح داد: بچه‌ها، ماهی‌ها را پس از صید با کامیون‌های یخچال‌دار به اینجا حمل می‌کنند. در اینجا ماهی را به قطعات بزرگ برش می‌دهند و در دیگ‌های مخصوص می‌ریزند تا در مدت معینی بپزد. بعد دستگاه خودکار، تکه‌های پخته شده را درون قوطی می‌ریزد و نمک و روغن به آن اضافه می‌کند. هوای قوطی‌ها خارج می‌شود تا فاسد نشوند....

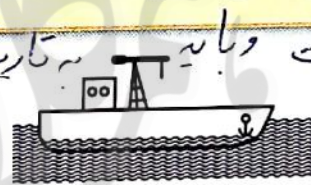
فعالیت ۳

یک کنسرو ماهی را به کلاس بیاورید و با راهنمایی معلم برچسب مشخصات (تاریخ مصرف، نوع ماهی، طریقه‌ی مصرف، محل تولید و...) آن را بررسی کنید.

چگونه می‌توانیم کنسرو ماهی فاسد شده را تشخیص بدهیم؟
بر اساس سرویس کنسرو نشانه‌ی فساد آن است و باید به تاریخ تولید و انقضای آن توجه کنیم.

بارگیری کشتی‌ها در خلیج فارس

دریا و بازرگانی

بخش عمده‌ای از صادرات و واردات کشور ما از طریق بندرها صورت می‌گیرد.

در شهرهای بندری، عده‌ای از مردم به بارگیری و باراندازی کالاهای کشتی‌ها مشغول‌اند. در این مناطق انبارهایی نیز برای نگهداری کالاها به وجود آمده است و برخی از مردم به شغل انبارداری مشغول‌اند.

کارگاه کشتی‌سازی در جنوب

با توجه به تنوع فعالیت‌ها در دریا، انواع کشتی‌های ماهیگیری، تفریحی، تجاری و نفتکش در کارخانه‌های کشتی‌سازی تولید می‌شود. کارخانه‌های کشتی‌سازی و لنج‌سازی در اطراف بندرعباس، بوشهر و چابهار در جنوب و نکا در سواحل دریای خزر نمونه‌ای از این مراکز هستند. در این نواحی، مراکزی نیز برای تعمیر کشتی‌ها به وجود آمده است. در نتیجه دریا شغل‌های گوناگونی را برای مردم به خصوص ساحل‌نشینان فراهم آورده است.

قایقرانی در چابهار

اوقات فراغت در کنار دریای خزر

دریا و گردشگری

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

همه ساله عده‌ی زیادی از مردم کشور ما برای تفریح و گذراندن تعطیلات تابستان به سواحل شمالی ایران سفر می‌کنند. سواحل زیبای جنوبی ایران و جزایر کیش، قشم، بندرعباس و چابهار نیز برای گردشگری در فصل زمستان مناسب هستند و مسافران از دریا، بناهای تاریخی و بازارهای این نواحی دیدن می‌کنند.

فعالیت ۴

ماحصلی - قایق رانی - کشتی سازی - مهندسی - کشتی سازی - غواصی
 همفکری کنید و ده شغل را فهرست کنید که با دریا سر و کار دارد. کار در کشتی سازی - مهندسی - کشتی سازی
 یکی از دو فعالیت زیر را انتخاب کنید و پاسخ دهید: آموزش شنا - کار در بندر - انبار در بندر

فعالیت ۵

الف - فرض کنید شما و دوستانتان برنده‌ی جایزه‌ی سفر دو روزه به دریا شده‌اید؛ اما محل دقیق آن را باید خودتان انتخاب کنید. با همفکری یکدیگر مکانی را روی نقشه انتخاب کنید و برای نظر خود دلیل بیاورید.
 ب - به این دو تصویر، توجه و پرس و جو کنید هر یک از این سازمان‌ها چه وظیفه‌ای دارند و در چه زمینه‌ای فعالیت می‌کنند؟

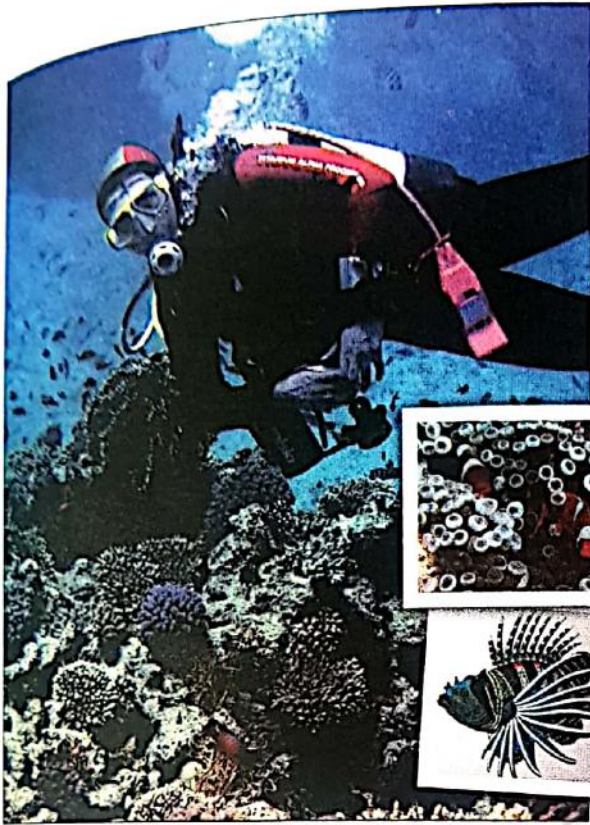
سازمان بندر و دریانوردی

سازمان شیلات جمهوری اسلامی ایران

سازمان شیلات جمهوری اسلامی ایران در امور مربوط به ماهیگیری و دریانوردی، آموزش شنا، آموزش ماهیگیری

۹۳
 و آموزش ماهیگیری، آموزش شنا، آموزش ماهیگیری، آموزش شنا، آموزش ماهیگیری، آموزش شنا، آموزش ماهیگیری

▲ اعماق آب‌های خلیج فارس

▲ نفتکش و خروج نفت

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

از دریا حفاظت کنیم

خلیج فارس و دریای عمان از بزرگ‌ترین زیستگاه‌های موجودات دریایی هستند. ماهی‌های تزیینی، مرجان‌ها، صدف‌ها و لاک‌پشت‌های کمیاب و پستاندارانی چون دلفین‌ها و نهنگ‌ها در آنها زندگی می‌کنند. دریای خزر نیز محل زندگی انواع ماهیان و پرندگان مهاجر است. متأسفانه این موجودات در معرض خطر نابودی قرار گرفته‌اند و هر ساله تعداد آنها کاهش می‌یابد؛ چرا؟

فعالیت ۶

یکی از دو فعالیت زیر را انتخاب کنید و انجام دهید.

الف - با راهنمایی معلم و به‌طور گروهی پوستری درباره‌ی حفاظت از دریا طراحی و رنگ‌آمیزی کنید و روی آن یک پیام هشدار بنویسید.

ب - همفکری کنید و فعالیت‌هایی را که به محیط زیست دریا آسیب می‌رساند، بیان کنید. اگر شما مسئول یک منطقه‌ی ساحلی بودید برای حفظ دریا - این نعمت خداوندی - چه کارهایی می‌کردید؟

اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک کاغذ بنویسید درباره‌ی دریا چه سؤال‌های دیگری دارید؟

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

ایران و همسایگان

سال گذشته آموختید که کشور ما با کشورهای دیگر همسایه است. به نقشه توجه کنید. ما با ۱۵ کشور همسایه هستیم. برخی از این کشورها از طریق خشکی و برخی دیگر از طریق دریا با ما هم‌مرز هستند. آیا می‌دانید مرز چیست؟ مرز چگونه ایجاد می‌شود؟ راستی، ما چه روابطی با کشورهای همسایه داریم؟

موضوع این فصل ایران و همسایگان است. امید است شما با آموختن مطالب و انجام دادن فعالیت‌ها پاسخ پرسش‌های خود را پیدا کنید.

فصل دهم

حوزه‌های موضوعی

فضا و مکان

فرهنگ و هویت

نظام اجتماعی

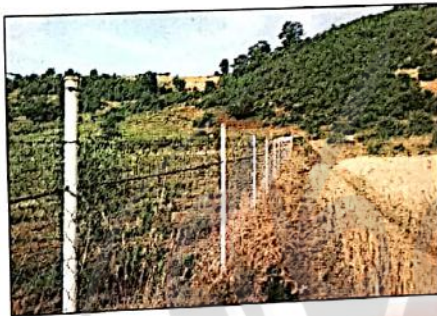
همسایگان ما

مرز چیست؟

به این عکس‌ها توجه کنید. چه چیزی این مزرعه را از مزرعه‌ی مجاور جدا می‌کند؟
بین این دو باغ چه چیزی وجود دارد؟

چرا بین این دو مزرعه یا باغ چنین مانعی ایجاد کرده‌اند؟ خانه‌ای که شما در آن زندگی می‌کنید، با دیوار از خانه‌ی همسایه جدا شده است. این مکان به شما تعلق دارد و کسی نمی‌تواند بدون اجازه یا موافقت شما به خانه‌تان وارد شود.

تعیین مرز کشورها

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

بین کشورها نیز مرز وجود دارد. مرز، خط مشخصی است که کشوری را از کشور دیگر جدا می‌کند.
برای تعیین مرز، ابتدا کشورها بر سر خطوط مرزی به توافق می‌رسند و میان خود خطوطی را معین می‌کنند؛ سپس نقشه‌کش‌ها با دقت نقشه‌هایی از مرزها ترسیم می‌کنند.
در مرحله‌ی بعد طبق آن نقشه، روی زمین در محل خطوط مرزی علامت‌گذاری می‌کنند.
این علامت‌ها معمولاً میله‌ها یا

تیرک‌هایی است که در زمین فرو می‌کنند.

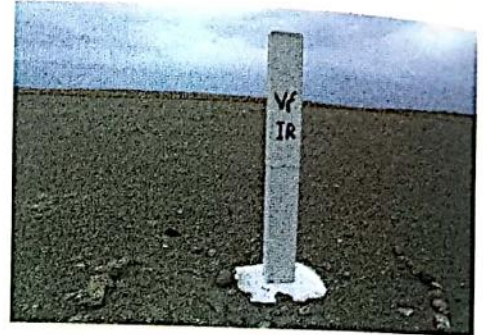
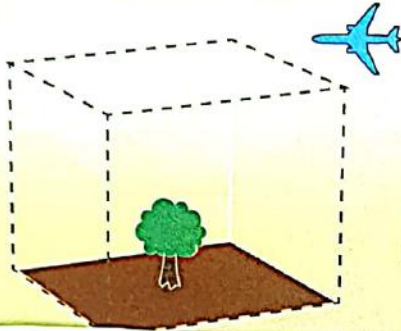
در بعضی از مناطق مرزی، پاسگاه‌های مرزی مستقر می‌شوند. در این پاسگاه‌ها، افرادی مشغول دیده‌بانی و حفاظت از مرزها هستند تا عبور غیرقانونی از مرز صورت نگیرد. مرزبانان پرتلاش از این راه به کشور خدمت می‌کنند.

پاسگاه دیده‌بانی مرزی

نکته

خط مرزی تنها روی زمین نیست؛ بلکه فضای بالای مرز زمینی هم جزء آن است؛ یعنی در بالای مرزهای زمینی، یک دیوار فرضی وجود دارد. خلبانان هنگام عبور از مرز هوایی یا آسمان هر کشور باید به آن کشور اطلاع بدهند و برای ورود از آنها اجازه بگیرند.

▲ میله‌ی مرزی بر روی زمین

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

اکنون به نقشه توجه کنید. این نقشه مرزهای خشکی ایران را با کشورهای همسایه نشان می‌دهد.

○ ایران با کدام کشور، طولانی‌ترین مرز را دارد؟

○ کوتاه‌ترین مرز ایران با کدام کشور است؟ گاهی یک پدیده‌ی طبیعی مانند رودخانه، کوه، بیابان و دریاچه بین دو کشور قرار دارد و از همان پدیده‌ها برای تعیین مرز استفاده می‌کنند؛ مثلاً کوه‌های آارات بخشی از مرز ایران و ترکیه را تشکیل می‌دهد.

به نقشه توجه کنید و چند رود مرزی ایران را نام ببرید. این رودها ایران را از کدام کشورها جدا می‌کنند؟

فعالیت ۱

کاربرگهی شماره‌ی ۲۴ را در کلاس کامل کنید.

ما فقط به وسیله‌ی مرزهای خشکی از کشورهای همسایه جدا نمی‌شویم بلکه از طریق دریا نیز با بعضی کشورها همسایه هستیم. کدام کشورها از طریق دریا با ما همسایه هستند؟ نام ببرید.

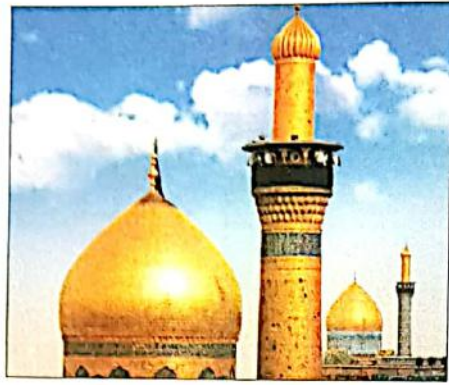

روابط ما با همسایگان

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

ما با کشورهای همسایه‌ی خود روابط مختلفی داریم.

- ★ بخشی از روابط ما روابط بازرگانی است؛ یعنی ما به این کشورها کالاهایی را صادر می‌کنیم و از آنها کالاهایی را می‌خریم.
 - ★ ما همچنین با کشورهای همسایه روابط فرهنگی داریم. همه‌ساله عده‌ی زیادی از مردم کشور ما برای زیارت خانه‌ی کعبه و مرقد مطهر پیامبر گرامی اسلام (ص) به کشور عربستان سفر می‌کنند.
- همچنین زائران حرم حضرت علی بن ابیطالب (ع)، امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) به کشور عراق سفر می‌کنند. عده‌ای از مسلمانان کشورهای همسایه‌ی ایران نیز برای زیارت مرقد امام هشتم امام رضا (ع) و حضرت معصومه (س) به ایران سفر می‌کنند.

حرم مطهر حضرت امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) در کربلا

مدینه‌ی منوره، مرقد مطهر پیامبر اکرم (ص)

★ علاوه بر سفرهای زیارتی، عده‌ای از مردم کشورهای همسایه برای دیدن آثار و بناهای تاریخی و مناطق زیبای ایران به کشور ما سفر می‌کنند. مردم ایران هم به منظور بازدید آثار تاریخی و مناطق تفریحی به کشورهای همسایه سفر می‌کنند.

نکته

- ① برای اینکه یک فرد از کشور خارج بشود به «گذرنامه» یا پاسپورت نیاز دارد؛ برای مثال وقتی یک فرد ایرانی می‌خواهد به کشور دیگر برود، باید از دولت ایران گذرنامه بگیرد. گذرنامه مانند شناسنامه‌ی خارجی فرد است و در آن مشخصات فرد و ایرانی بودن او ذکر شده است.
- ② برای مسافرت به کشور دیگر باید از سفارتخانه‌ی آن کشور اجازه گرفت. به این اجازه «روادید» یا ویزا می‌گویند. وقتی یک کشور به یک فرد ویزا می‌دهد به او اجازه یا پذیرش داده است تا به آنجا سفر کند.

فعالیت ۲

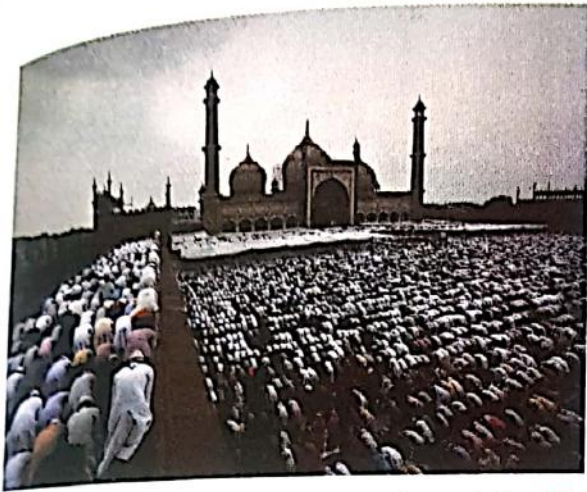
خانه کعبه و حرم مطهر حضرت محمد در مدینه در کشور عربستان

خانه‌ی کعبه؛ حرم مطهر پیامبر گرامی اسلام (ص)؛ حرم حضرت علی بن ابیطالب (ع)؛ امام حسین (ع) و حضرت ابوالفضل (ع) در کدام شهرهای کشورهای همسایه قرار دارند؟ روی نقشه دور این شهرها خط بکشید.

حرم حضرت علی (ع) و امام حسین و حضرت ابوالفضل در شهر کربلا
 «شهر کربلا»

شباهت‌های ما و همسایگان

بین ما و کشورهای همسایه شباهت‌هایی وجود دارد. به برخی از این شباهت‌ها دقت کنید.
 دین: مردم همه‌ی کشورهای همسایه‌ی ایران به جز ارمنستان مسلمان هستند.
 مردم کشور ارمنستان مسیحی هستند.
 زبان: در کشوری مانند افغانستان زبان فارسی رایج است و مردم کشورهای افغانستان و پاکستان به زبان و ادبیات فارسی علاقه‌مندند.

برگزاری مراسم عید فطر در یکی از کشورهای همسایه

برگزاری جشن نوروز در یکی از کشورهای همسایه

جشن‌ها و اعیاد

برای دانلود گام به گام های درس ديگر به Hamkelasi.ir مراجعه كنيد

نوروز یکی از کهن‌ترین جشن‌های به جا مانده از دوران ایران باستان است که در کشورهای همسایه نیز جشن گرفته می‌شود. در افغانستان سال رسمی با نوروز شروع می‌شود. در بعضی کشورهای دیگر نوروز به عنوان آغاز فصل بهار جشن گرفته می‌شود. هنگام نوروز در ایران سفره‌ی هفت‌سین می‌چینند.

در کابل و مرزهای شمال افغانستان و برخی شهرهای پاکستان چیدن سفره‌ی هفت میوه رواج دارد. در جمهوری آذربایجان، روی سفره‌های نوروزی آجیل می‌گذارند. در پاکستان نوروز را «عالم افروز» می‌نامند. در ترکمنستان اجرای مراسم ورزشی و بازی‌های مختلف و طبیعت‌گردی هنگام نوروز رایج است. برخی از مردم شمال کشور ترکیه نیز نوروز را جشن می‌گیرند.

از آنجا که مردم کشورهای همسایه‌ی ما مسلمان هستند، مراسم و اعیاد دینی مانند عید فطر و عید قربان در همه‌ی این کشورها با شکوه برگزار می‌شود و این روزها تعطیل هستند.

فعالیت ۳

آیاتاکنون به یکی از کشورهای همسایه سفر کرده‌اید؟ اگر پاسخ شما بلی است در کلاس تعریف کنید

فعالیت ۴

اگر قرار باشد از یکی از کشورهای همسایه‌ی ایران دیدن کنید، کدام را انتخاب می‌کنید؟ دلایل شما برای سفر به آن کشور چیست؟

فعالیت ۵

فکر کنید چرا نوروز که یک جشن ایرانی است در کشورهای همسایه‌ی ما نیز وجود دارد؟

ایران در زمان گذشته بسیار وسیع تر از زمان کنونی بوده است
 قسمت‌هایی از کشورهای همسایه جز قلمرو بوده است در نتیجه مراسم
 آداب و رسوم مشترک دارند

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

مطالعه‌ی موردی

همان طور که می‌دانید ایران با کشورهای مختلفی همسایه است. در این درس یک همسایه‌ی شرقی و یک همسایه‌ی غربی را برای مطالعه انتخاب کرده ایم. این مطالب را مطالعه کنید و به فعالیت‌ها پاسخ دهید.

مطالعه برای انجام فعالیت

موقعیت مکانی: قسمت بیشتر آن در جنوب غربی آسیا و قسمت کوچکی از آن در قاره‌ی اروپا است.
ناهمواری: بیشتر نواحی آن کوهستانی و در کناره‌های دریاها، پست و جلگه‌ای است.
آب و هوا: در سواحل، ملایم و مرطوب و در نواحی داخلی نسبتاً خشک و در شمال و شمال شرقی کوهستانی
مساحت: ۷۸۲ هزار کیلومتر مربع
جمعیت: ۷۳ میلیون نفر
۶۵ درصد شهرنشین
پایتخت: آنکارا
زبان رسمی: ترکی (استانبولی)
دین: اسلام
شهرهای مهم: استانبول، آنکارا، ازمیر، آدانا، بورسا
واحد پول: لیر

(۱)

ترکیه

ترکیه در دوره‌های مختلف تاریخی، فراز و نشیب‌های زیادی داشته است. در گذشته‌های دور این سرزمین به تصرف امپراتوری هخامنشی درآمده بود. ترکیه سال‌ها تحت نفوذ امپراتوری روم شرقی بود. بعدها در دوره‌ی اسلامی مرکز امپراتوری عثمانی شد. به همین دلیل در این کشور آثار و بناهای تاریخی زیادی از هر دوره به جا مانده است. مسجد ایاصوفیه که امروزه به موزه تبدیل شده است و مسجد سلطان احمد در استانبول از بناهای باشکوه این کشور هستند.

ترکیه از کشورهایی است که همه ساله، هم به دلیل مناطق طبیعی زیبا و سواحل آفتابی و هم بناهای تاریخی، گردشگران زیادی را از سراسر جهان جذب می‌کند. این کشور از راه گردشگری درآمد زیادی به دست می‌آورد.

مسجد ایاصوفیه، استانبول

چهره‌ی نوجوانان ترکیه

مسجد سلطان احمد، استانبول

صنایع دستی

غذا: کباب ترکی

مطالعه برای انجام فعالیت

(۲)

افغانستان

افغانستان از دیرباز به دلیل قرار گرفتن در مسیر جاده‌ی ابریشم، محلّ پیوند فرهنگ‌های گوناگون بوده است. در این منطقه، شاعران و نویسندگان و دانشمندان بزرگی تحت تأثیر فرهنگ اسلامی نمایان شده‌اند.

در افغانستان بناهای تاریخی مهمی وجود دارد که از نظر معماری بسیار باشکوه هستند. مسجد آبی در مزار شریف، دژه‌ی بامیان و مناره‌ی جم از مکان‌های تاریخی و دیدنی معروف در این کشور هستند.

از چند دهه‌ی پیش مردم افغانستان جنگ‌ها و مشکلات زیادی را تحمل کرده‌اند. ابتدا ارتش شوروی این کشور را اشغال کرد. مجاهدان افغانی، اشغالگران را از خاک خود بیرون کردند؛ اما حکومت طالبان روی کار آمد و خرابی‌های زیادی در این کشور به بار آورد. سپس این کشور به اشغال نظامی آمریکا درآمد. هم‌اکنون مردم افغانستان آرزو دارند و تلاش می‌کنند که مشکلات را از میان بردارند و کشورشان را بسازند.

موقعیت مکانی: در آسیای میانه قرار دارد و محصور در خشکی است.

ناهمواری: بیشتر نواحی آن کوهستانی است.

آب و هوا: زمستان‌های سرد و تابستان‌های گرم (قاره‌ای)

مساحت: ۶۵۲ هزار کیلومتر مربع

جمعیت: حدود ۳۰ میلیون نفر

۲۱ درصد شهرنشین

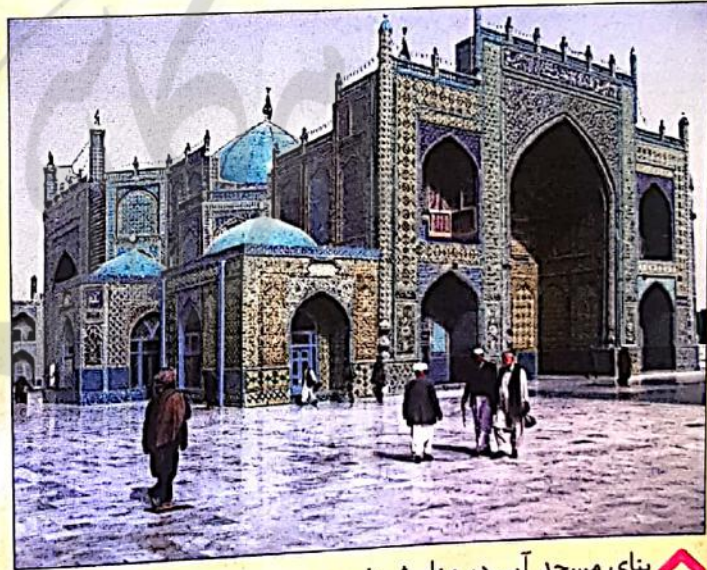
پایتخت: کابل

زبان رسمی: فارسی دری و پشتو

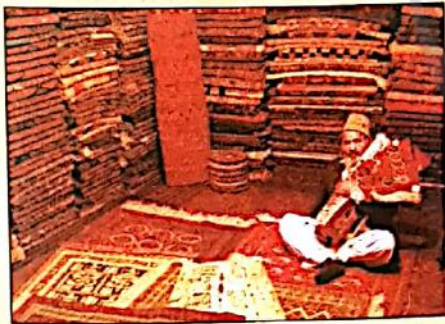
دین: اسلام

شهرهای مهم: کابل، قندهار، مزار شریف، جلال آباد

واحد پول: افغانی

بنای مسجد آبی در مزار شریف

صنایع دستی

مناره‌ی جم

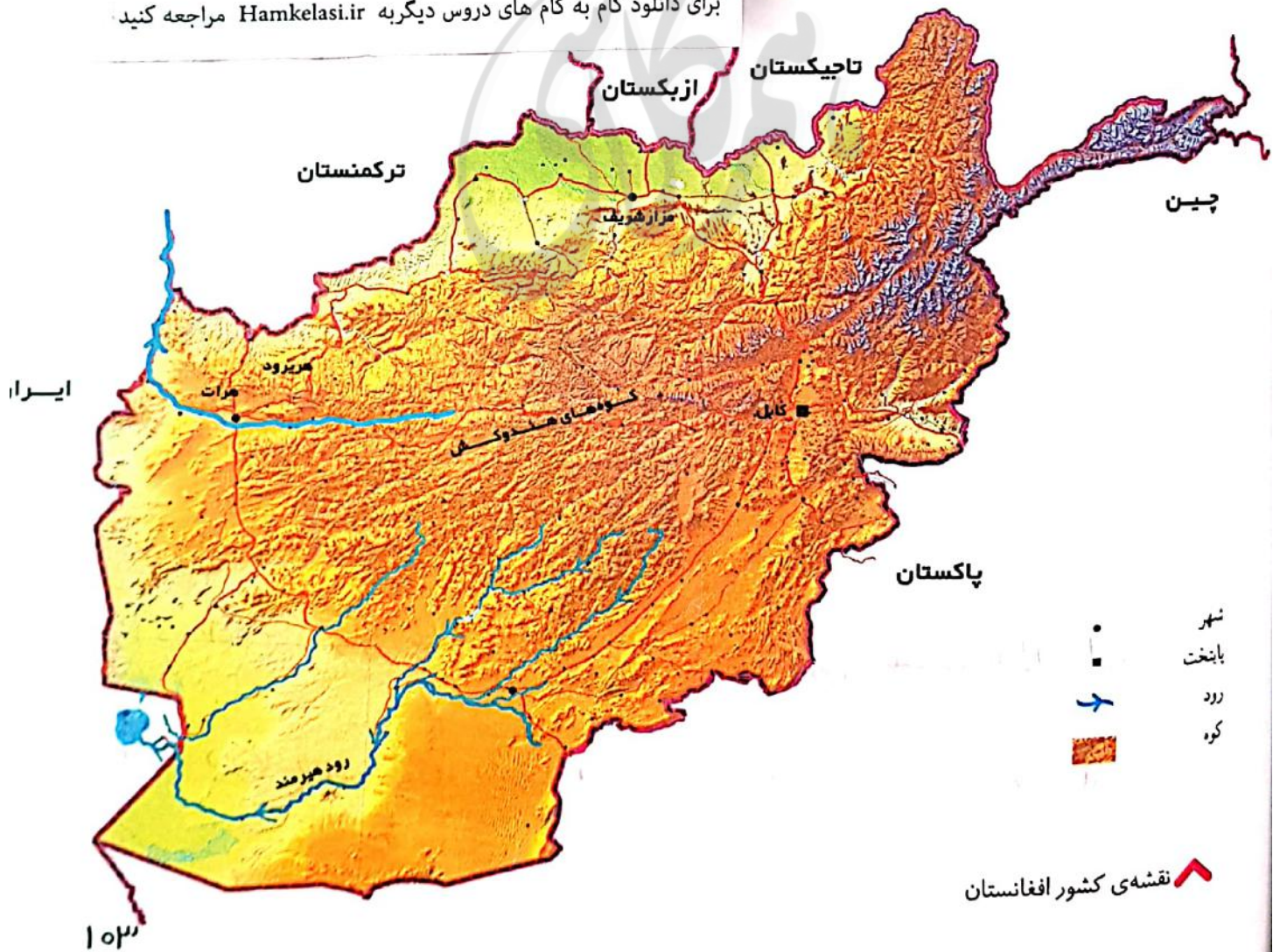
غذا: قابلی پلو

چهره‌ی کودکان افغانی

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری به Hamkela.ir مراجعه کنید

و باستان راه دارد.

فعالیت ۱

مقایسه کنید: **اژه و مدینه** - **ترابرد و پل** - **کوههای لرستان** - **ایران** - **عراق** - **سرمه و بلخ** - **چین** - **افغانستان** - **دریا راه ندارد** - **راههای کوههای ترکمنستان، تاجیکستان**

★ ترکیه به کدام کشورها و دریاها دسترسی دارد؟ افغانستان چگونه؟ در **راه ترکمن** (برای سیاه) **مهره** به نظر شما کدام کشور، موقعیت مکانی بهتری دارد؟ چرا؟ دلیل بیاورید.

★ آب و هوای ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید. **ترکیه** - **سرمه دریا راه دارد** - **آب و هوای**

★ جمعیت ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید. **افغانستان**، **ترکمنستان**، **سردوستان**، **تاجیکستان**

★ ترکیه و افغانستان چه اشتراکاتی با هم دارند؟ **ترکیه ۷۲ میلیون نفر** - **افغانستان ۳۰ میلیون نفر**

★ از نظر فرهنگی (دین، زبان، بناهای تاریخی) ترکیه و افغانستان را با هم مقایسه کنید.

★ چرا با اینکه در افغانستان بناهای تاریخی و مکانهای دیدنی وجود دارد در این کشور گردشگری رونقی ندارد؟ **عدم وجود امنیت و فضای جنگ** - **مسئله امنیت** - **بناهای تاریخی** - **گردشگری**

★ چرا عده‌ای از مردم کشور افغانستان به کشورهای دیگر از جمله ایران مهاجرت کرده‌اند؟ شما برای مردم افغانستان چه آرزویی دارید؟

سازمان اطلاعات - **عدم وجود امنیت و نبود پول** - **زنان در آید کافر - فقر**

آرزوی مردم و آمار کشور افغانستان

فعالیت ۲

یکی از دو فعالیت زیر را انتخاب کنید و انجام دهید.

الف - فرض کنید دوستی در یکی از کشورهای همسایه دارید که می‌خواهد به ایران سفر کند و از شما خواسته است درباره‌ی ایران برایش توضیح دهید. نامه‌ای در کاربرگه‌ی شماره‌ی ۲۵ به او بنویسید و کشور خود را معرفی کنید.

ب - به‌طور گروهی با کمک معلم و استفاده از کتابخانه‌ی مدرسه یا سایر منابع درباره‌ی یکی از کشورهای همسایه، مطالبی جمع‌آوری و یک روزنامه‌دیواری درست کنید. در روزنامه‌ی خودتان نقشه و تصاویری از آن کشور به‌کار ببرید.

برای دالود گام به گام های دروس دیگری Hamkelasi.ir مراجعه کنید

اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک برگ کاغذ بنویسید چه سؤال‌های دیگری درباره‌ی همسایگان ایران دارید؟

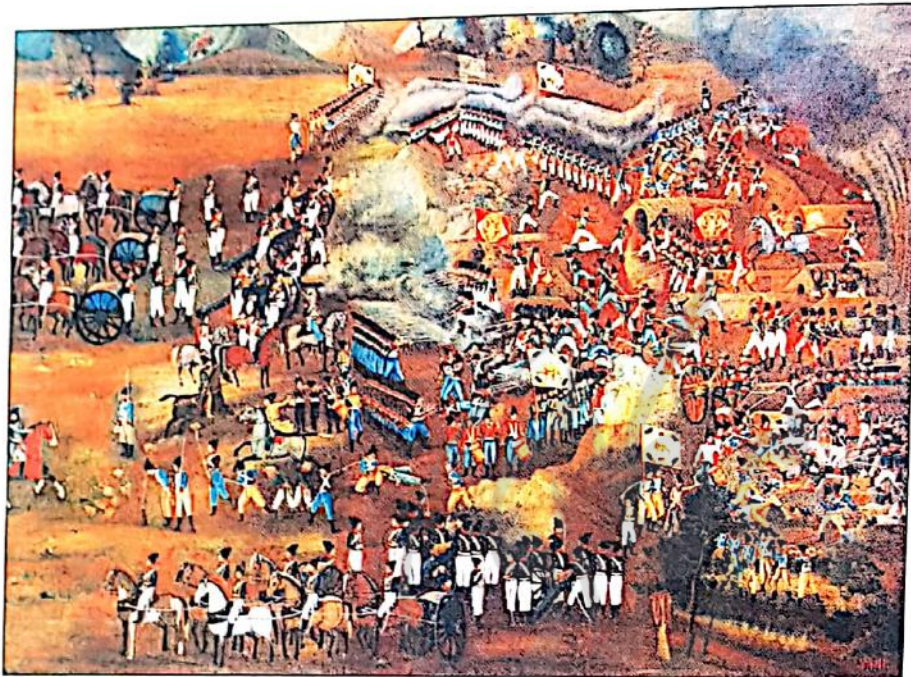
ترکیه: دین اسلام - زبان ترکی استانبولی - مسیحیت با صوفیه - مسیحیت سلطان احمد

افغانستان: دین اسلام - سری و پسته - مسیحیت (در مزار شریف) - لده‌ی بادامیان - شماره جم

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

ایستادگی در برابر بیگانگان

تابلوی نقاشی از جنگ ایران و روس در عهد فتحعلی شاه قاجار

این بار ماشین زمان، شما را حدود صد سال به عقب برده است. شما در ایران هستید. مردم را پریشان و اندوهگین می بینید. با آنها گفت و گو می کنید. از سفرهای شاه و شاهزادگان به اروپا، رفت و آمد بیگانگان در دربار و دخالت آنها در امور کشور مطالبی می شنوید و می فهمید که نظامیان روسیه، شمال ایران را اشغال کرده اند و انگلیس ها از جنوب هجوم آورده اند. گروهی از مردم فداکار در حال مبارزه و جنگ با آنها هستند. فقر و بدبختی همه جا را گرفته... از خود می پرسید چرا بیگانگان به این کشور هجوم آورده اند؟ آنها چه می خواهند؟ چرا مردم در چنین وضعیتی زندگی می کنند؟ چه کسانی به استعمارگران اجازه می دهند تا در کشور دخالت کنند؟

موضوع این فصل استعمار و ایستادگی در برابر بیگانگان است. امید است شما با آموختن مطالب این فصل و انجام دادن فعالیت های آن بتوانید پاسخ پرسش های خودتان را پیدا کنید.

استعمار چیست؟

بچه‌ها
برای اینکه با این موضوع
آشنا شویم، بیایید قدری به
عقب برگردیم...

استعمار یعنی چه؟
استعمارگر کیست؟

تغییر و تحول در اروپا

در درس‌های گذشته خواندید در دوره‌ای که مسلمانان در عصر شکوفایی علم و فرهنگ زندگی می‌کردند، اروپاییان در عصر تاریکی به سر می‌بردند. به تدریج تغییر و تحولاتی در اروپا به وجود آمد و اروپاییان قدرتمند شدند. راستی چه عواملی موجب قدرتمندی آنها شد؟

۱- علوم و فنون از جهان اسلام به اروپا انتقال یافت.

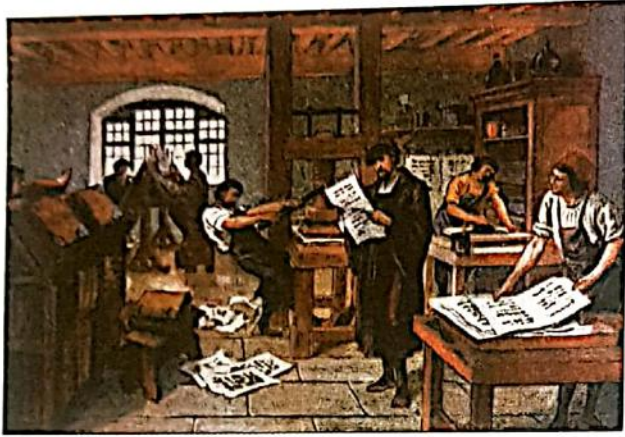
ساختن شهرها در اروپا

حدود چهار قرن پیش، تجارت و داد و ستد میان اروپاییان و مسلمانان گسترش یافته بود. اروپاییان از طریق دریای مدیترانه و شمال آفریقا، محصولات نظیر شکر، قهوه، کاغذ، قطب‌نما، داروی گیاهی و ادویه را از مسلمانان خریداری می‌کردند. در این رفت و آمدها، علوم و فنون مسلمانان مورد توجه آنها قرار می‌گرفت. اروپاییان کتاب‌های پزشکی جهان اسلام و بسیاری کتاب‌های دیگر علوم اسلامی را به زبان خودشان ترجمه کردند و توانستند از این علوم استفاده کنند. به تدریج علوم و فنون مسلمانان به شیوه‌های مختلف به اروپا انتقال یافت.

۲- تجارت و بازرگانی در اروپا رونق یافت.

تجارت موجب شد ثروت اروپاییان بیشتر شود. شهر و شهرنشینی رشد کرد و شکل زندگی مردم را تغییر داد. به تدریج کارگاه‌های صنعتی افزایش یافت.

۳- اروپاییان در علم و هنر پیشرفت کردند.

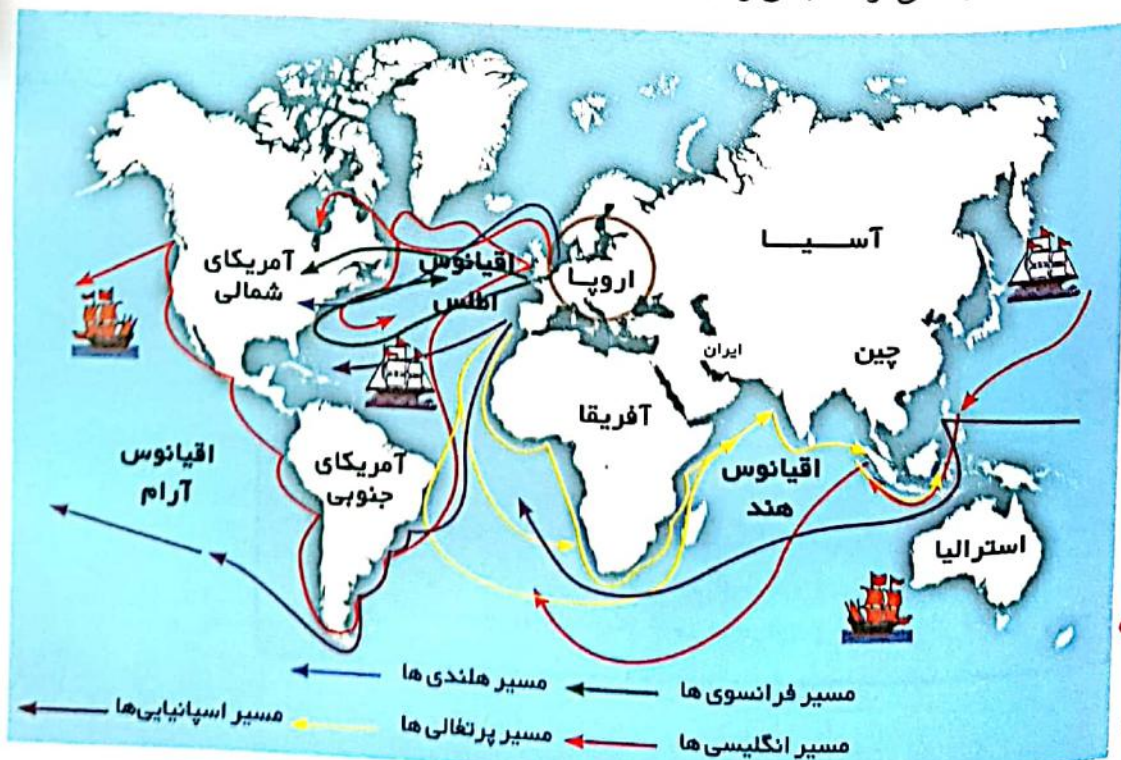
یک کارگاه چاپ در اروپا

اروپاییان در علوم و فنون پیشرفت‌هایی کردند. اختراع دستگاه چاپ به وسیله‌ی گوتنبرگ و تلسکوپ به وسیله‌ی گالیله، نمونه‌هایی از اختراعات آن دوره است.

از بین‌علمی که در آن دوره بسیار مورد علاقه‌ی اروپاییان قرار گرفت، جغرافیا و ستاره‌شناسی (نجوم) بود. این دو علم به شناخت سرزمین‌ها و راه‌های دریایی و تجارت کمک می‌کرد.

۴- اروپاییان با اکتشافات جغرافیایی، استعمارگری را آغاز کردند.

بشر امروز می‌داند که زمین کره‌ی است. او همه‌ی قاره‌ها و سرزمین‌های کره‌ی زمین را می‌شناسد و می‌تواند به راحتی به همه‌جا سفر کند؛ اما چهارصد سال پیش چنین چیزی نبود. انسان‌ها از سایر مناطق کره‌ی زمین اطلاع اندکی داشتند. در آن زمان اروپاییان از نقشه‌هایی که جغرافی‌دانان مسلمان از جهان ترسیم کرده بودند، قطب‌نما و شیوه‌های کشتی‌سازی آنها استفاده کردند و توانستند کشتی‌های محکم‌تر و پرسرعت‌تری بسازند و در دریانوردی مهارت پیدا کنند. آنها به این فکر افتادند که سرزمین‌های جدیدی را کشف کنند. پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها پیشگام بودند. آنها توانستند طی سال‌ها با کشتی‌های متعدد، قاره‌ی آفریقا را دور بزنند. به شرق آسیا بروند و بعد قاره‌ی آمریکا را نیز کشف کنند. وقتی دریانوردان، سرزمین‌های جدید را کشف می‌کردند، راه برای هجوم دولت‌های قدرتمند اروپایی به آن سرزمین‌ها باز می‌شد. آنها این سرزمین‌ها را میان خود تقسیم می‌کردند. ساکنان بومی آنها را می‌کشتند یا به صورت برده درمی‌آوردند و منابع و ثروت‌های آنها را غارت می‌کردند؛ بدین ترتیب استعمارگری آغاز شد.

نقشه‌ی مسیرهای اکتشافات جغرافیایی

کلمه‌ی استعمار به معنی آباد کردن است؛ اما اگر کشوری به بهانه‌ی آباد کردن در کشورهای دیگر دخالت و نفوذ کند تا منابع و ثروت آن کشور را غارت کند به آن کشور استعمارگر می‌گویند.
به سرزمین‌هایی که استقلال سیاسی و اقتصادی نداشته باشند و تابع حکومت استعمارگر باشند، مستعمره می‌گویند.

فعالیت ۱

همفکری کنید و از روی نقشه مسیرهای دریایی را دنبال کنید و بگویید در هر مسیر، دریانوردان به کدام سرزمین‌ها یا قاره‌ها رسیده‌اند؟ کدام کشورها به دریانوردی و کشف سرزمین‌های جدید مشغول بودند؟

دریانوردان در طول سال‌ها ترانسند شاره‌ی افریقا را دور می‌زنند به شرق آسیا می‌روند و بعد به آفریقا را کشف کردند.

* کشورهای بریتانیا، اسپانیا، فرانسه، انگلیس و هلند.

فعالیت ۲

به‌طور گروهی کار برگه‌ی شماره‌ی ۲۶ را در کلاس کامل کنید.

برای دانلود گام به گام‌های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

نفوذ استعمار در ایران

از آن زمان تاکنون استعمارگران در کشورهای دیگر از راه‌های مختلف نفوذ کرده‌اند؛ آنها گاهی به سرزمین‌های دیگر حمله‌ی نظامی، و آنها را اشغال کرده‌اند؛ سپس گفته‌اند که هدفشان آباد کردن این کشورها است درحالی که هدف اصلی آنها غارت منابع این کشورها است.
گاهی نیز سعی کرده‌اند از کشورهای دیگر امتیازاتی بگیرند یا روابطی با آنها برقرار کنند که به نفع خودشان باشد؛ به عبارت دیگر در آن کشورها نفوذ کنند.

آیا استعمارگران به کشور ما هم نفوذ کردند؟

بچه‌ها،

تا قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، استعمارگران به شیوه‌های مختلف در کشور ما نفوذ کرده بودند. انقلاب اسلامی دست بیگانگان را از کشور کوتاه کرد. بیشتر نفوذ و دخالت بیگانگان در کشور ما در دوره‌ی حکومت‌های قاجاریه و پهلوی بوده است.

مطالعه برای انجام فعالیت

نمونه‌هایی از امتیازات و دخالت‌های بیگانگان در کشور مادر دوره‌ی قاجاریه و پهلوی

- ★ طبق عهدنامه‌های گلستان و ترکمانچای، بخش‌هایی از شمال کشور ایران جدا و به روس‌ها داده شد؛ برای مثال، باکو، شیروان، نخجوان و قفقاز.
- ★ طبق قرارداد روترز حقّ احداث راه‌آهن و بهره‌برداری از معادن و منابع جنگل‌ها و قنات‌های ایران به مدت ۷۰ سال به انگلیسی‌ها داده شد.
- ★ طبق یک قرارداد، روسیه و انگلیس ایران را بین خود تقسیم کردند. مناطق شمال تا مرکز ایران تحت نفوذ روسیه و مناطق جنوبی تحت نفوذ انگلیس قرار گرفت.
- ★ انگلیسی‌ها رضاخان را به قدرت رساندند و او را شاه کردند تا دست‌نشانده‌ی آنها باشد و هر کاری به او بگویند، انجام دهد.
- ★ طبق قراردادهایی با دولت انگلیس، این کشور از نفت ایران بهره می‌برد و نفت متعلق به خود ما نبود.
- ★ آمریکا، محمدرضا شاه پهلوی را به قدرت رساند تا او برنامه‌هایی را که آمریکا می‌خواست در ایران اجرا کند.

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

فعالیت ۳

بحث گروهی: متن بالا را بخوانید و بگویید چرا ایران مورد توجه کشورهای استعمارگر بود. کدام کشورها در امور ایران دخالت می‌کردند؟ این امتیازات و دخالت‌ها چه ضررهایی به ایران وارد کرد؟ به نظر شما چرا شاهان قاجار و پهلوی به استعمارگران اجازه‌ی دخالت می‌دادند؟

کشورهای استعمارگر برای غارت منابع و معادن ایران آن را مورد توجه قرار می‌دادند
کشورهای انگلیس، روسیه و آمریکا در امور ایران دخالت می‌کردند
این امتیازات و دخالت‌ها باعث غارت منابع و معادن ایران و هلبگیری از سیرت
کشور شد. شاهان قاجار و پهلوی به مردم اسفندناستند و برای حفظ قدرت خود
به استعمارگران اجازه دخالت می‌دادند.

مبارزه‌ی مردم ایران با استعمار

در درس گذشته بی بردید که کشور ایران مورد توجه استعمارگران بود. دولت‌های قدرتمند بر سر نفوذ در ایران با یکدیگر رقابت می‌کردند. اگرچه حکومت‌های نالایق در ایران به بیگانگان اجازه‌ی دخالت و نفوذ می‌دادند، مردم کشور ما همواره با استعمارگران مبارزه می‌کردند. از هر منطقه‌ی کشور ما انسان‌های بزرگ و فداکاری برخاستند و برای کوتاه کردن دست بیگانگان از کشور تلاش کردند و در این راه رنج زیادی را تحمل کردند؛ حتی از جان خود گذشتند.

تعداد این شخصیت‌های بزرگ، زیاد و شرح کارهایشان مفصل است. من چند نمونه برای شما می‌گویم.

چه کسانی با استعمارگران مبارزه کردند؟

از خصوصیات مشترک این درس است.

عشق به وطن، شجاعت و هبالت، فداکاری و ایمان و مبارزه با دخالتهای بیگانه

فعالیت ۱

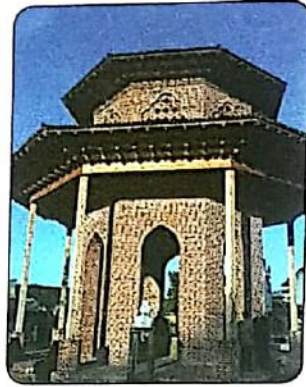
شرح حال شخصیت‌های این درس را بخوانید. چه ویژگی‌های مشترکی در تمامی آنها وجود دارد؟ فهرست کنید. گفت‌وگو کنید. از مطالعه‌ی این سرگذشت‌ها چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟ اگر در آن زمان به دنیا می‌آمدید، دوست داشتید در کنار کدامیک از این شخصیت‌ها قرار می‌گرفتید و چطور او را یاری می‌کردید؟

مطالعه برای انجام ندهید

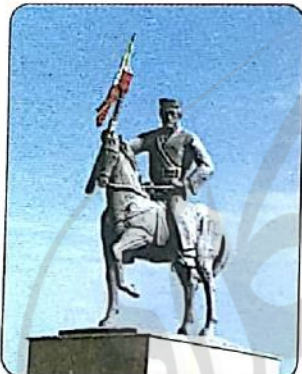
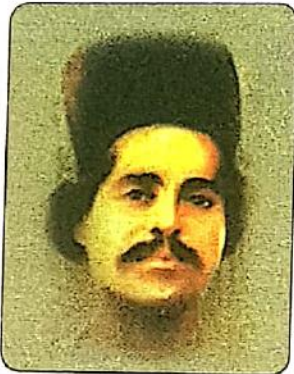
تندیس امیر کبیر

امیر کبیر، میرزا تقی خان فراهانی مشهور به امیر کبیر در روستایی در اراک به دنیا آمد. او صدراعظم یا نخست‌وزیر ناصرالدین شاه بود. امیر کبیر وقتی به این مقام رسید، آرزو داشت ایران را به کشوری مستقل و آباد تبدیل کند. در زمان او دولت‌های روس و انگلیس به شدت در امور کشور دخالت می‌کردند. امیر کبیر از دخالت شاهزادگان و درباریان در کشور جلوگیری نمود. او مدرسه‌ای تأسیس کرد تا افراد با علوم و فنون جدید آشنا شوند؛ روزنامه منتشر کرد و چندین کارخانه نیز تأسیس کرد. او از دخالت نمایندگان خارجی در امور داخلی ایران جلوگیری می‌کرد و می‌گفت: «نه به انگلیس امتیاز می‌دهیم و نه به روسیه». بیگانگان که فهمیده بودند با مردی روبه‌رو شده‌اند که نمی‌گذارد به اهدافشان برسند با بعضی از درباریان همدست شدند و آن قدر علیه او نزد شاه بدگویی کردند که شاه او را از صدراعظمی برکنار کرد و سپس با دستور ناجوانمردانه‌ی شاه، او را در فین کاشان به شهادت رساندند.

آرامگاه میرزا کوچک خان میرزا کوچک خان جنگلی در رشت

○ میرزا کوچک خان جنگلی: یونس معروف به میرزا کوچک در رشت دیده به جهان گشود. او چندی در مدارس علمیه به تحصیل علوم دینی مشغول شد. در اواخر دوره ی قاجار بخش هایی از کشور ما توسط نظامیان روسیه و انگلیس اشغال شده بود. بیگانگان به مردم ستم می کردند و حکومت نیز ناتوان بود. در این شرایط میرزا کوچک خان که مردی مؤمن، شجاع و حامی مظلومان بود در گیلان قیام کرد و بسیاری از مردم به او پیوستند. پیروان میرزا هم با مأموران حکومتی و هم با قوای روسی و انگلیسی جنگیدند؛ اما سرانجام بسیاری از آنها دستگیر شدند و میرزا کوچک خان به همراه دوستش در برف و سرمای کوهستان گرفتار شد و به شهادت رسید.

مجسمه ی رئیس علی دلواری رئیس علی در بوشهر

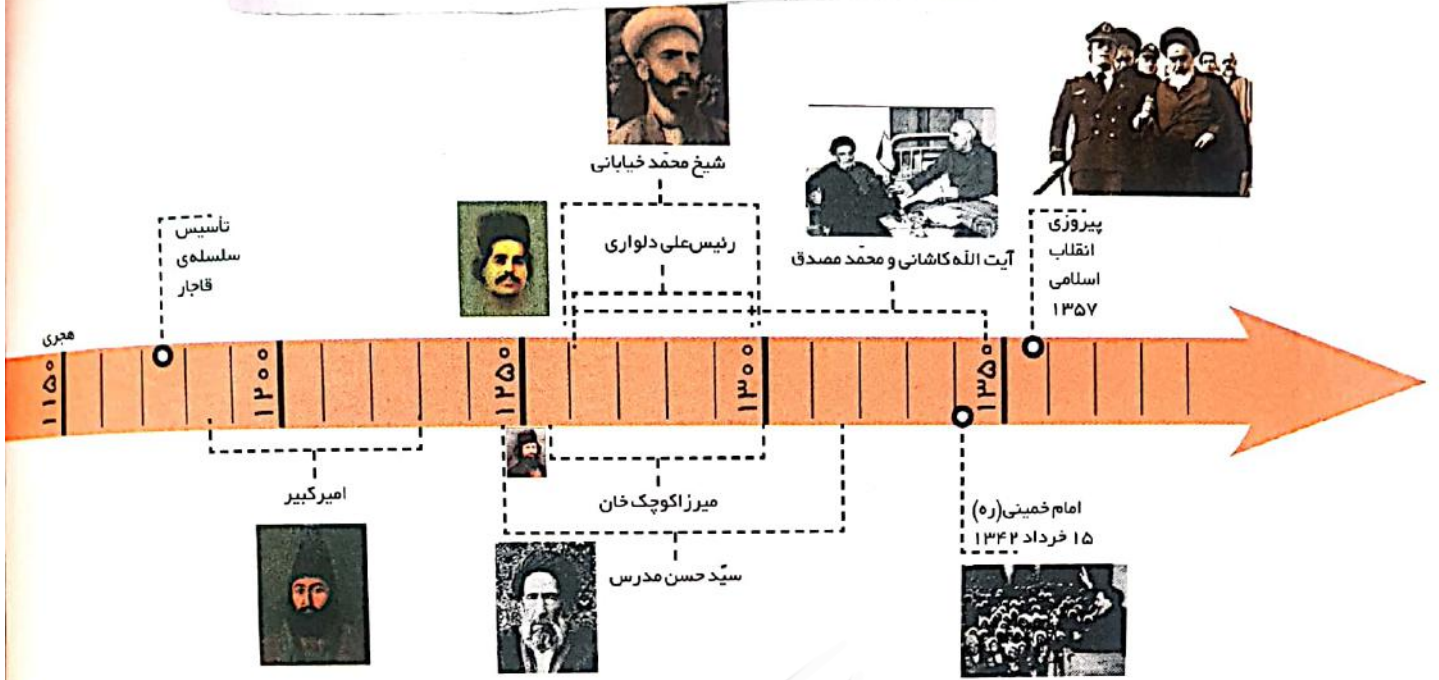
○ رئیس علی دلواری: رئیس علی دلواری در اطراف شهر بوشهر چشم به جهان گشود. رئیس علی مردی شجاع بود و ایمانی قوی داشت. او در تیراندازی و سوارکاری ماهر بود. با شروع جنگ جهانی اول، انگلیسی ها جنوب ایران به ویژه بوشهر را اشغال کرده، و پرچم خودشان را در آنجا افراشته بودند. او در باره ی اشغال نظامی ایران به چند تن از روحانیون بوشهر نامه نوشت و آنها نیز در جواب گفتند که جنگیدن با اشغالگران واجب است. رئیس علی و هوادارانش که به آنها دلیران تنگستان می گفتند، قهرمانانه با انگلیسی ها جنگیدند اما در یکی از این نبردها، رئیس علی تیر خورد و به شهادت رسید.

دکتر مصدق و آیت الله کاشانی

○ دکتر محمد مصدق و آیت الله سید ابوالقاسم کاشانی: از آغاز کشف و استخراج نفت در ایران، دولت انگلستان که از محصول نفت ایران درآمد زیادی کسب می کرد با بستن قراردادهایی منابع نفتی ما را غارت می کرد. دکتر محمد مصدق که در زمان حکومت پهلوی نماینده ی مجلس بود، شجاعانه در مقابل استعمار انگلیس ایستاد و برای ملی کردن نفت به مبارزه برخاست. در همان زمان آیت الله کاشانی نیز که از علمای مبارز و مخالف شدید استعمارگران بود از نهضت ملی شدن نفت ایران حمایت کرد و در این کار نقش بسیار مهمی داشت. سرانجام در اسفندماه سال ۱۳۲۹ شمسی مجلس شورای ملی قانون ملی شدن نفت را تصویب کرد تا دست بیگانگان را از نفت ایران کوتاه کند.

محمدرضا شاه پهلوی با توطئه ی آمریکا و انگلیس، دکتر مصدق را به روستای احمدآباد تبعید، و او تا آخر عمر مانند یک زندانی زندگی کرد.

امیرکبیر از نزدیکان آیت‌الله کاشانی و محمد مصدق بود و به دلیل نفوذ و سلسله‌ی قاجار تاسیس شد. به نظر شما چرا امیرکبیر چند کارخانه تأسیس کرد؟ معراج نباشند از اینجاست که برای پیروزی صفت چند کارخانه تأسیس کرد و ایجاد صنعت در راه خانواده‌هاست.

فعالیت ۲

فعالیت ۳

فعالیت ۴

فعالیت ۵

یکی از سه فعالیت زیر را انتخاب کنید و انجام دهید. امام خمینی (ره) ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ - آن روز مبارک است برای احیای سلسله‌ی قاجار

الف - پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری امام خمینی (ره) دست بیگانگان را از کشور ما کوتاه کرد. پرس و جو کنید و یک جمله از امام (ره) درباره‌ی قدرت‌های استعمارگر پیدا کنید و به کلاس بیاورید.

ب - به طور گروهی درباره‌ی یکی از قهرمانان مبارزه با استعمار (غیر از آنهایی که در این درس خواندید) تحقیق کنید و شرح حال مختصری از کارهای او را بنویسید. شما می‌توانید با راهنمایی معلم از کتاب‌های مناسبی که برای کودکان و نوجوانان نوشته شده است یا دانشنامه‌ی شبکه‌ی رشد (daneshnameh.roshd.ir) استفاده کنید. *فلسفه‌ی سلسله‌ی قاجار* به دست خود بنویسید.

ج - پرس و جو کنید آیا در شهر یا مکان‌های نزدیک به محل زندگی شما، کوچه یا خیابان یا میدانی را می‌شناسید که به نام شخصیت‌های این درس نام‌گذاری شده باشد.

به تقویم مراجعه و روز ملی شدن صنعت نفت را در آن پیدا کنید. چرا این روز تعطیل رسمی است؟ *۱۶۹ خرداد - در این روز سال ۱۳۲۹ مجلس شورای ملی صنعت نفت را*

تصویب کرد در سال قبل آن افغانستان به بهانه‌ی استخراج نفت آن افتات می‌کرد

آزادی خرمشهر

در سال ۱۳۵۹ آن وقت که شما هنوز به دنیا نیامده بودید، کشور عزیز ما ایران مورد هجوم رژیم بعثی عراق قرار گرفت و جنگی رخ داد که پدران و مادران و بزرگ ترهای شما آن را به خوبی به یاد دارند. شما در کتاب ها و فیلم ها مطالبی درباره ی این جنگ خوانده یا دیده اید. شاید تاکنون در باره ی معنی و مفهوم کلماتی چون **جنگ تحمیلی و دفاع مقدس** فکر کرده اید و پرسش هایی برای شما پیش آمده باشد. دفاع مقدس از جنبه های مختلف برای مردم کشور ما اهمیت دارد. چرا این جنگ به وقوع پیوست و دشمن به ایران حمله کرد؟ مردم کشور ما چگونه با متجاوزان جنگیدند و از میهن دفاع کردند؟ چرا روز سوم خرداد، سالروز آزادی خرمشهر را گرامی می داریم؟ و....

موضوع این فصل آزادی خرمشهر و دفاع مقدس است. امید است شما با آموختن مطالب و انجام دادن فعالیت ها پاسخ پرسش های خود را پیدا کنید.

فصل دوازدهم

دوره های موضوعی

زمان، تداوم و تغییر

فضا و مکان

فرهنگ و هویت

نظام اجتماعی

ملّت‌های حمله‌ی نظامی عراق به ایران

در سال‌های گذشته آموختید که انقلاب اسلامی ایران در بهمن‌ماه ۱۳۵۷ به رهبری امام خمینی (ره) به پیروزی رسید. امام خمینی طی سال‌ها مردم را به مبارزه علیه حکومت استبدادی پهلوی دعوت و هدایت کردند. امام (ره) همچنین شخصیتی ضد استعماری بودند. ایشان همواره به جلوگیری از نفوذ بیگانگان در این کشور و استقلال ایران تأکید می‌کردند و می‌گفتند مردم باید خودشان سرنوشت کشور را به دست بگیرند.

پس از انقلاب اسلامی، جمهوری اسلامی به‌وجود آمد و مردم ایران سرنوشت خود را به‌دست گرفتند و کشورهای استعمارگر متوجه شدند که منافع آنها در ایران قطع شده است.

با تشکیل جمهوری اسلامی، ایران یاور مظلومان در جهان شد و از مبارزه‌ی مردم فلسطین حمایت کرد و همین موضوع برای دشمنان خوشایند نبود.

در اوایل پیروزی انقلاب، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی تازه شکل گرفته بود و ارتش و سپاه در حال مجهز شدن و نیرو گرفتن بودند و هنوز آمادگی کافی برای دفاع نداشتند. در همین زمان، صدام، حاکم ستمگر عراق از اوضاع سوء استفاده، و حمله‌ی نظامی را به ایران آغاز کرد.

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

اشغال خرمشهر

خرمشهر یکی از شهرهای زیبای جنوب غربی ایران و جزء بندرهای مهم بازرگانی در منطقه‌ی خلیج فارس به شمار می‌آید. این بندر در محل برخورد رود کارون و اروندرود قرار دارد. نزدیک‌ترین شهر به خرمشهر، آبادان است. ارتش عراق در هفته‌ی اول جنگ، بعضی از شهرهای مرزی ایران را اشغال کرد و در همه‌ی شهرها با مقاومت سرسختانه‌ی مردم روبه‌رو شد.

وقتی جنگ آغاز شد، امام خمینی (ره) فرمودند:
من از ملت بزرگ ایران خواهانم که در هر مسئله‌ای که پیش می‌آید قوی باشند، قدرتمند باشند، متکی به خدای تبارک و تعالی باشند و از هیچ چیز باک نداشته باشند. ما از آن قدرت‌های بزرگ نترسیدیم. این (صدام) که قدرتی ندارد، عراق که چیزی نیست.

عکس خرمشهر قبل از حمله‌ی نظامی

عکس خرمشهر بعد از حمله‌ی نظامی

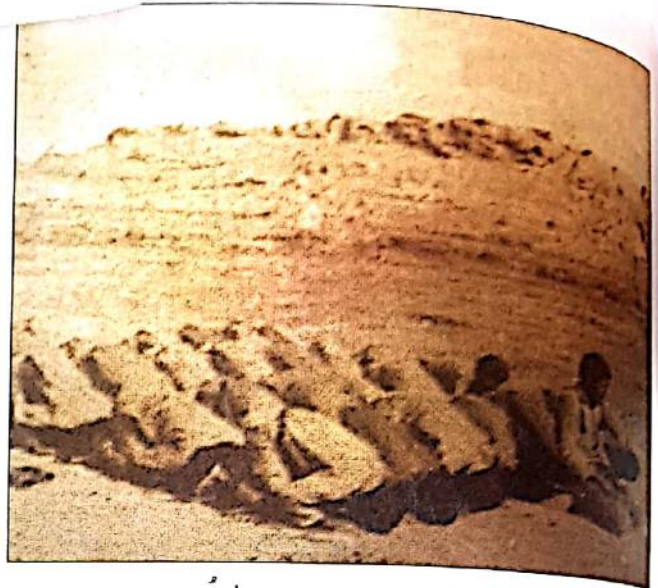
برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

یکی از رؤیاهای صدام و فرماندهان عراقی این بود که خوزستان را به تصرف خود دریاورند و مالک خرمشهر و اروندرود بشوند. مقاومت مردم قهرمان خرمشهر در مقابل هجوم ناگهانی دشمن به درازا کشید و آنها ۳۴ روز در حالی که سلاح و مهمات کمی برای دفاع داشتند در مقابل ارتش مجهز به توپ و تانک عراقی‌ها جنگیدند.

صحنه‌هایی از دفاع رزمندگان

نماز مدافعان خرمشهر در حومه‌ی دارخوین

مطالعه برای انجام فعالیت

زندگی‌نامه‌ی شهید محمد جهان آرا

شهید محمد جهان آرا در سال ۱۳۳۳ در خرمشهر به دنیا آمد. قبل از انقلاب او تحت تأثیر مبارزات امام با گروهی از دوستانش به فعالیت سیاسی علیه حکومت پهلوی پرداخت. حکومت شاه، او و دوستانش را دستگیر و به زندان محکوم کرد.

پس از گرفتن دیپلم در کنکور شرکت کرد و وارد دانشگاه شد. وی پس از پیروزی انقلاب، فرماندهی سپاه خرمشهر را به عهده گرفت و همزمان جهاد سازندگی را در خرمشهر ایجاد کرد.

با شروع جنگ، او دوش به دوش مردم خرمشهر علیه دشمن جنگید. بعد از اشغال خرمشهر، جنگ وارد مرحله‌ی تازه‌ای شد. رزمندگان اسلام در اولین گام، محاصره‌ی آبادان را شکستند. این پیروزی مهمی بود. جهان آرا و تعدادی از فرماندهان برای گزارش این خبر به امام خمینی و انجام یک مأموریت راهی تهران شدند اما هواپیمای آنها در بین راه سقوط کرد و جهان آرا و همراهانش به شهادت رسیدند.

در آن زمان، محمد جهان آرا فرماندهی سپاه پاسداران خرمشهر بود. او و دیگر یارانش شجاعانه در کنار مردم با نیروهای متجاوز جنگیدند. خاطره‌ی فداکاری‌های آنها هرگز از یاد مردم ایران نخواهد رفت.

سرانجام، پس از این همه مقاومت، دشمن با سربازان بیشتر و سلاح فراوان به پیشروی ادامه داد و خرمشهر سقوط کرد و به دست ارتش صدام افتاد. دشمن شهر را غارت کرد و مردم زیادی را به شهادت رساند. به همین دلیل این شهر را خونین شهر نامیدند. پس از سقوط خرمشهر، ارتش صدام به قصد تصرف آبادان، این شهر را محاصره کرد.

پس از اشغال خرمشهر، صدام با موشک، توپ و هواپیما به شهرهای دیگر ایران حمله کرد. اما در بسیاری از شهرها مردم مقاومت و از شهر دفاع کردند. یکی از مقاوم‌ترین شهرهای ایران در هشت سال دفاع مقدس، شهر دزفول بود. شهر دزفول بیشترین حملات هوایی را تحمل کرد. مردم دزفول آن‌چنان مقاومت و دلیری از خود نشان دادند که این شهر به‌عنوان نمونه‌ی مقاومت و پایداری ایران عزیز انتخاب شد.

فعالیت ۳

خرمشهر در کدام استان قرار دارد؟ روی نقشه، موقعیت آن را نشان دهید.

استان خوزستان

فعالیت ۴

بزرگ سترسد، قدرشند با سده هم خدا اکتفا کند

پیام امام خمینی (ره) را در آغاز جنگ تحمیلی بخوانید و بگویید معنی و مفهوم این پیام چه بود؟

دلت ایران با ایمان به خداوند حکومت میبوید را ام قدرت ها کز برب از او است
از سن بر در مقابل استعمارگران استاد، پس از کدام که قدرت خدا

فعالیت ۵

شعر معروف «مقد نبودی» را که به شهید جهان آرا اشاره می‌کند در کلاس پخش کنید و به‌طور

دسته‌جمعی بخوانید.

فعالیت ۶

ابتدا روی یک برگه نمودار علت و معلول را رسم کنید؛ سپس علت‌های جنگ تحمیلی را به‌طور

خلاصه روی آن بنویسید.

فعالیت ۷

در یک تقویم، روز چهارم خرداد را پیدا کنید و بگویید چرا این روز به‌عنوان روز مقاومت و

پایداری انتخاب شده است؟
چون در این روز مردم خرمشهر استند با پایبندی و مقاومت
بزرگ خود در برابر کشتن هزاران دست عراق نجات دهند

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

هم کلاسی
Hamkelasi.ir

خرمشهر در دامان میهن

برای دانلود گام به گام های دروس دیگری به Hamkelasi.ir مراجعه کنید

آزادسازی خرمشهر

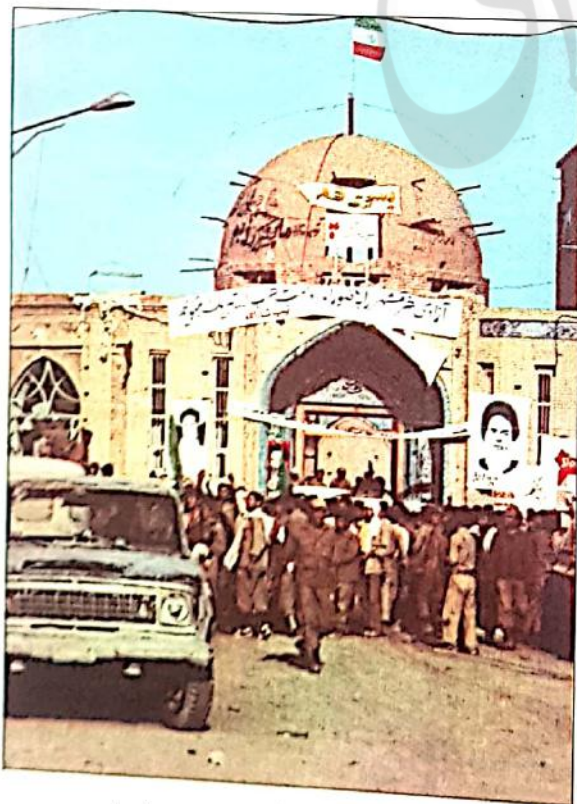
تصویر عملیات بیت المقدس

در جبهه‌ها، رزمندگان اسلام (ارتش، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و بسیج) به دعا و راز و نیاز با خدا مشغول بودند و سخت می‌جنگیدند. آنها آماده‌ی هرگونه فداکاری بودند. در سخت‌ترین شرایط به هم کمک می‌کردند و با یکدیگر مهربان بودند و به هم روحیه و امیدواری می‌دادند.

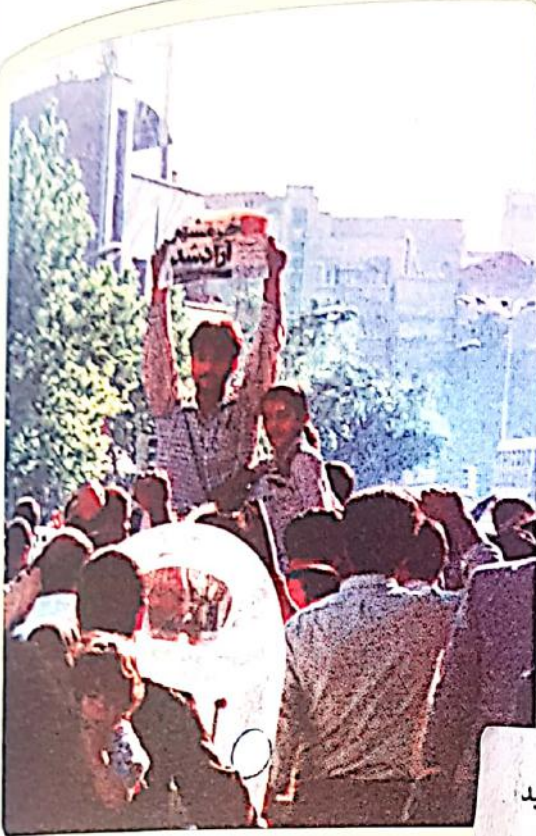
صدام پس از اشغال خرمشهر ده‌ها تانک و ابزار جنگی و چندین لشکر را در مناطق اطراف شهر مستقر کرده بود و می‌خواست شهرهای دیگر خوزستان را تصرف کند و به حملات خود به شهرهای دیگر هم ادامه می‌داد.

در این زمان ارتش و سپاه با پشتیبانی مردم تقویت شدند. نیروهای مردمی که به آنها بسیج می‌گفتند به یاری ارتش و سپاه آمدند. فرماندهان، نقشه‌ای را برای آزادسازی خرمشهر طراحی کردند.

سرانجام رزمندگان اسلام با همکاری خلبانان شجاع نیروی هوایی ارتش در عملیات بیت المقدس توانستند نیروی دشمن را در هم بشکنند. در آخرین مرحله، ارتش صدام با تلفات زیاد و شکست بزرگی روبه‌رو شد. رزمندگان ایرانی در حالی که از شوق گریه می‌کردند، بر خاک خرمشهر قدم گذاشتند و خود را به مسجد جامع رساندند؛ بدین ترتیب خرمشهر در سوم خردادماه ۱۳۶۱ از چنگال دشمن آزاد شد.

مسجد جامع — پس از آزادسازی خرمشهر

مردم ایران در جریان عملیات بیت المقدس منتظر شنیدن اخبار جنگ بودند. ساعت ۴ بعد از ظهر گوینده‌ی رادیو اعلام کرد:
توجه فرمایید، شنوندگان عزیز توجه فرمایید، خرمشهر، شهر خون آزاد شد! الله اکبر. الله اکبر.
مردم سراسر ایران با شنیدن این خبر به خیابان‌ها آمدند و به شادمانی پرداختند. خیابان‌ها پر از جمعیتی بود که اشک شوق بر چشم داشتند.

**امام خمینی (ره) پس از آزادی
خرمشهر به دست رزمندگان
اسلام، فرمودند:
خرمشهر را خدا آزاد کرد.**

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.

فعالیت ۱

برای بزرگداشت و شادی روح همه‌ی شهدای دفاع مقدس در کلاس فاتحه بخوانید.

فعالیت ۲

به‌طور گروهی یکی از تحقیق‌های زیر را انتخاب کنید و انجام دهید:

الف - درباره‌ی زندگی یکی از شهدای جنگ تحمیلی شهر، روستا یا محله‌ی خود تحقیق کنید و نتیجه را به کلاس بیاورید.

ب - درباره‌ی شهید بهنام محمدی که هنگام هجوم نیروهای عراقی به خرمشهر با آنها جنگید تحقیق کنید. شما می‌توانید با کمک معلم از مجموعه کتاب‌هایی که در این باره برای کودکان و نوجوانان نوشته شده است یا پایگاه اینترنتی شبکه‌ی رشد، دانشنامه‌ی رشد استفاده کنید.

دانش آموز شهید - بهنام محمدی

پس از آزادی
خرمشهر چه شد؟

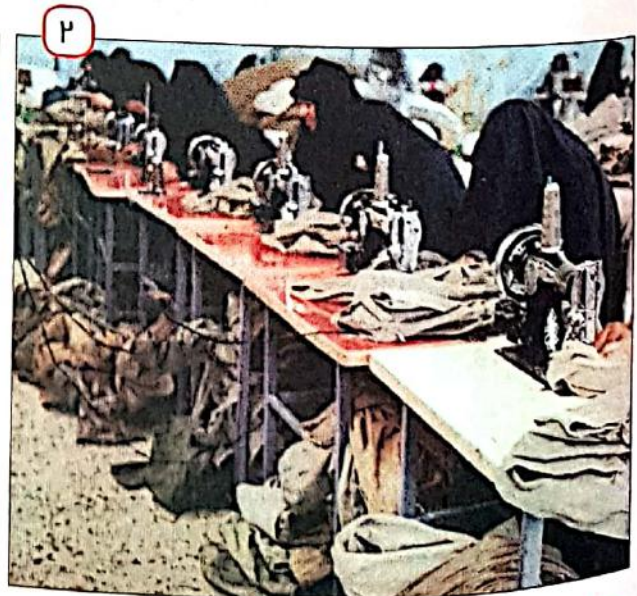
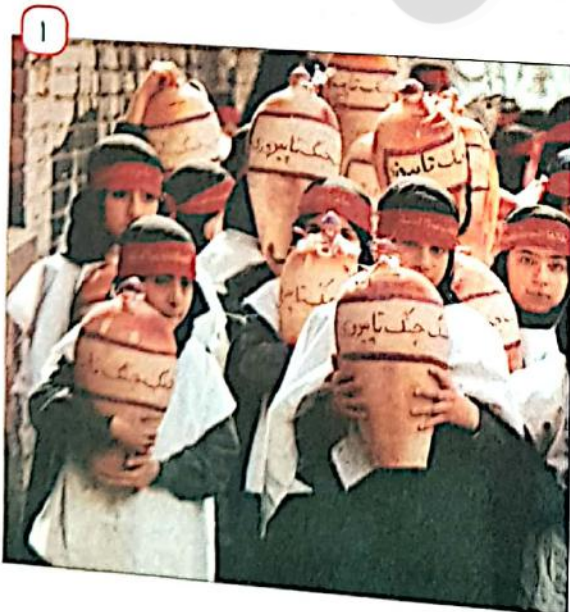

پس از آزادی خرمشهر حکومت صدام سعی کرد با گرفتن کمک‌های مالی و اسلحه از کشورهای قدرتمند قوای خود را تقویت کند و همچنان به هجوم خود ادامه بدهد. رزمندگان شجاع میهن ما در عملیات‌های متعدّد، بخش‌های دیگری از مناطق اشغال شده‌ی کشورمان را از دشمن بازپس گرفتند و آن‌گاه در سال ۱۳۶۷ ایران آمادگی خود را برای پذیرش قطعنامه‌ی صلح اعلام کرد و جنگ هشت ساله به پایان رسید.

در هشت سال دفاع مقدّس مردم ایران اجازه ندادند حتی یک وجب از خاک میهن در اشغال تجاوزگران باقی بماند.

در مقابل هجوم دشمن به کشور ما، همه‌ی ملت ایران از اقوام و گروه‌های مختلف، زن و مرد و پیر و جوان ایستادگی و از میهن دفاع کردند. آن عده از مردم هم که نمی‌توانستند در جبهه‌های جنگ شرکت کنند با روش‌های دیگر به رزمندگان کمک می‌کردند.

برای بازپس گرفتن مناطق اشغال شده‌ی ایران هزاران نفر از مردم شجاع کشور ما شهید شدند و خانواده‌ها مشکلات زیادی را تحمل کردند تا استقلال میهن اسلامی حفظ شود.

کمک‌های مردمی در پشت جبهه‌ها

فعالیت ۳

چرا امام خمینی پس از فتح خرمشهر به دست رزمندگان اسلام فرمودند: «خرمشهر را خدا آزاد

کرد». زیرا رزمندگان اسلام مردان خدا بودند. به دعا دراز دنیا را با خدای پروردگار ختم درازی
آزاد خرمشهر منت می خلبند از اسخ روم یاری خداوند توانستند ارتش عراق را که در سید قدرت می
بزرگ به انواع سلاح های روز دنیا مجهز شده بود شکست دهند و خرمشهر را آزاد

فعالیت ۴

اگر شما در زمان جنگ تحمیلی به دنیا آمده بودید و با حمله ی دشمن به خاک ایران روبه رو می شدید، چه کارهایی می کردید؟

فعالیت ۵

کاربرگهی شماره ی ۲۸ (خط زمان دفاع مقدس) را کامل کنید.

فعالیت ۶

از عکس های (۱) و (۲) صفحه ی قبل چه می فهمید؟

می فهمیم که تمام مردم ایران دست زنانه و کودکان باروش ها حرکت مانند درخت
لباس برای رزمندگان و احوال و کمک از سپه ها جزو دفاع کردند و در مقابل هجوم
عراق به ایران استادس کردند.

- اکنون که این فصل را به پایان رساندید، روی یک برگ کاغذ بنویسید
درباره ی دفاع مقدس چه سؤال های دیگری دارید؟

برای دانلود گام به گام های دروس دیگر به Hamkelasi.ir مراجعه کنید.